

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta ekonomická
Katedra aplikované matematiky a informatiky

Bakalářská práce

Hodnocení spotřebitelských úvěrů u nebankovních společností

Vypracovala: Eva Rezková
Vedoucí práce: Ing. Jana Friebelová, Ph.D.

České Budějovice 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva REZKOVÁ**
Osobní číslo: **E12237**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Obchodní podnikání**
Název tématu: **Hodnocení spotřebitelských úvěrů u nebankovních společností**
Zadávající katedra: **Katedra aplikované matematiky a informatiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je zanalyzovat trh se zvolenými nebankovními produkty nabízenými různými poskytovateli spotřebitelských úvěrů a vybrat optimální variantu tohoto produktu pro konkrétního klienta.

Metodický postup:

1. Studium literatury (bankovníctví, finanční matematika, rozhodovací modely).
2. Sběr informací o produktech vybraných nebankovních společností - analýza trhu.
3. Sběr informací o možnostech a požadavcích klienta.
4. Porovnání vhodných variant a stanovení návrhu.
5. Výběr produktu.
6. Shrnutí výhod a nevýhod úvěrů u nebankovních společností a porovnání s úvěrů u bank.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **40 - 50 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**
Seznam odborné literatury:

1. **FRIEBELOVÁ, J. a J. KLICNAROVÁ.** *Rozhodovací modely pro ekonomy.* České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2007, 135 s. ISBN 978-80-7394-035-5.
2. **MEJSTRÍK, M., M. PEČENÁ a P. TEPLÝ.** *Basic Principles of Banking.* 1. vyd. Praha: Karolinum Press, 2008, 627 s. ISBN 978-80-246-1500-4.
3. **POLOUČEK, S. aj.** *Bankovníctví.* Praha: C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7.
4. **TRIANAPHYLLOU, E.** *Multi-Criteria Decision Making Methods: A Comparative Study.* Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2000, 288 s. ISBN 0-7923-6607-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jana Friebelová, Ph.D.**
Katedra aplikované matematiky a informatiky

Datum zadání bakalářské práce: **7. ledna 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2015**

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDEJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studijní L.S. 18 (25)
370 05 České Budějovice

prof. RNDr. Pavel Tlustý, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 21. března 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou/diplomovou práci jsem vypracoval/a samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

Podpis studenta:

Poděkování

Děkuji paní Ing. Janě Friebelové, Ph.D. za odborné vedení mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za podporu během studií.

Obsah

Úvod.....	3
Literární rešerše	5
2 Úvěr	5
2.1 Spotřebitelský úvěr.....	7
2.2 Úroková sazba	9
2.3 Roční procentní sazba nákladů.....	11
3 Nebankovní společnosti poskytující spotřebitelské úvěry	12
4 Vícekriteriální rozhodování za jistoty.....	15
4.1 Vícekriteriální hodnocení variant.....	16
4.2 Preference rozhodovatele a jejich modelování	17
4.3 Stanovení vah kritérií	17
4.3.1 Metoda pořadí.....	18
4.3.2 Metoda bodovací	19
4.4 Metody stanovení pořadí variant.....	20
4.4.1 Metoda váženého součtu – WSA	21
4.4.2 Metoda TOPSIS.....	21
5 Metodika a cíl práce.....	23
6 Analýza trhu se spotřebitelskými úvěry poskytovaných nebankovními společnostmi na českém trhu	24
Cetelem ČR, a. s.....	26
Cofidis, s. r. o.	28
ESSOX s. r. o.	30
Home Credit, a. s.....	32
PROFI CREDIT Czech, a. s.....	34
Provident Financial, s. r. o.	36
7 Komparace získaných informací o nebankovních úvěrových produktech	38

8 Základní informace o klientovi.....	40
9 Výběr kritérií.....	41
10 Stanovení vah kritérií.....	42
11 Vícekritériální hodnocení variant	43
11.1 Vstupní data	43
11.2 Metoda váženého součtu – WSA	45
11.3 Metoda TOPSIS	47
11.4 Výsledná pořadí	49
12 Porovnání spotřebitelských úvěrů u nebankovních společností s úvěry u bank.....	51
12.1 Výhody a nevýhody nebankovních spotřebitelských úvěrů.....	51
12.2 Porovnání úvěrových produktů od bankovních a nebankovních společností	52
Závěr	55
Summary.....	57
Seznam použitých zdrojů.....	58
Odborná literatura	58
Internetové zdroje.....	59
Seznam obrázků	
Seznam tabulek	
Seznam příloh	
Přílohy	

Úvod

Téma Hodnocení spotřebitelských úvěrů u nebankovních společností jsem si zvolila z toho důvodu, že se v současnosti jedná o aktuální a diskutovaný problém, kdy se zvyšuje počet zadlužených domácností. V posledních letech zaznamenaly spotřebitelské úvěry velký růst a čím dál více lidí si půjčuje právě od nebankovních finančních institucí. Klienti těchto společností si půjčují finanční prostředky z mnoha důvodů, kdy získaný úvěr použijí na nákup spotřebního zboží, elektroniky, vybavení domácnosti, financování dovolené, nebo aby vyřešili své závazky vůči jiným institucím či osobám. Každý by si však měl toto rozhodnutí pečlivě zvážit, protože peněžní prostředky, které získá v podobě spotřebitelského úvěru, bude muset vrátet v pravidelných splátkách a v případě, že by tak nečinil, dostal by se s velkou pravděpodobností do problémů.

Námět své bakalářské práce jsem si zvolila i z toho důvodu, že se v mém okruhu známých nachází lidé, kteří museli svou tíživou finanční situaci řešit právě spotřebitelským úvěrem u nebankovní společnosti. Byla bych ráda, kdyby jim má práce přinesla užitečné poznatky a posloužila jim jako základní průvodce nebankovním trhem při případném volení dalšího úvěru.

A proč jsou vlastně spotřebitelské úvěry u nebankovních společností tak lákavé? Vyřízení žádosti o úvěr trvá pouhých pár minut a mnohdy ještě ten den získá žadatel peníze. Na rozdíl od bank si může zvolit i formu vyplacení, kdy se pro mnoho zájemců stává atraktivní právě vyplacení úvěru v hotovosti do pár hodin od podané žádosti. Vyřízení spotřebitelského úvěru u banky je navíc mnohdy složité a spousta lidí nesplňuje podmínky, podle kterých tyto finanční instituce hodnotí své potenciální dlužníky. Nebo již nějaký úvěrový produkt u své banky mají a potřebují další finanční výpomoc ve formě půjčky. Vzhledem ke své tíživé finanční situaci se takovýto člověk snaží sehnat peněžní prostředky prakticky kdekoliv a v současné době se na českém nebankovním trhu nachází nepřehledné množství společností, které poskytnou nebankovní úvěr. Některé z nich navíc nepožadují ani potvrzení příjmů, a tak je poměrně snadné dostat se k finanční hotovosti. Spousta lidí si ale neuvědomuje, že jak nevhodných podmínek mohou s některými nebankovními společnostmi smlouvu uzavřít a o kolik by se jim tato půjčka mohla prodražit. Z tohoto důvodu je potřeba pečlivě zvážit výběr nebankovního poskytovatele, jelikož na českém nebankovním trhu se nacházejí jak úvěroví predátoři, kteří se snaží vydělat co nejvíce peněz na co

nejmenším počtu lidí, tak solidní společnosti, které nabízejí své úvěrové produkty za podobných, leckdy i výhodnějších podmínek než banky.

Cílem mé práce je získání všech potřebných informací o spotřebitelských úvěrech, které jsou v současné době v nabídce u vybraných společností na nebankovním trhu a výběr optimální varianty ze zvolených úvěrových produktů pro konkrétního klienta.

Teoretická část je založena převážně na studiu odborné literatury a příslušných právních předpisů, doplněná internetovými zdroji, které se zabývají problematikou nebankovních společností. V této části jsou vymezeny pojmy jako úvěr a spotřebitelský úvěr, za nimiž následují informace o důležitých ukazatelích v oblasti poskytování úvěrů, a to o úrokové míře a roční procentní sazbě nákladů. Neméně důležitou kapitolou je i charakteristika nebankovních společností působících na finančním trhu v rámci České republiky. Na závěr literární rešerše mé práce se čtenář seznámí s pojmy, postupy a metodami v rámci vícekriteriálního rozhodování, jelikož se v životě setkáváme s mnoha problémy či situacemi, kdy se nerozhodujeme pouze na základě jednoho údaje, ale pro správné rozhodnutí musíme zvážit více hledisek.

Praktická část práce se zaměřuje na analýzu vybraných nebankovních společností a spotřebitelských úvěrů, které nabízejí. Představím rovněž svého klienta, jeho možnosti a požadavky, podle kterých budu hodnotit jednotlivé varianty spotřebitelských úvěrů na základě užití metod vícekriteriálního rozhodování za jistoty. Po celkovém zhodnocení a doporučení nejvhodnějšího úvěrového produktu svému klientovi se zaměřím na shrnutí výhod a nevýhod spotřebitelských úvěrů u nebankovních společností a porovnáám je spolu s úvěry u bank.

Literární rešerše

Cílem této části práce je objasnit čtenáři základní pojmy jako úvěr, spotřebitelský úvěr a s nimi se pojící důležité ukazatele, zejména úroková míra či roční procentní sazba nákladů. Budou charakterizovány i nebankovní společnosti a právní legislativa, kterou se musí řídit, včetně stanoveného orgánu, jenž má dohled nad nebankovním finančním sektorem. Poslední kapitola literární rešerše se pak zaměří na problematiku vícekritériálního rozhodování za jistoty, na jejímž základě bude provedeno hodnocení spotřebitelských úvěrů od nebankovních společností v praktické části práce.

2 Úvěr

Pod pojmem úvěr rozumíme smluvní vztah mezi věřitelem a dlužníkem, kdy oba mohou být fyzickou osobou nebo institucí. Věřitel poskytne peněžní prostředky dlužníkovi za předem stanovenou odměnu, kterou nazýváme úrok. Z tohoto smluvního vztahu vyplývá, že věřiteli vzniká pohledávka, zatímco dlužníkovi závazek.

V rámci České republiky existují dva typy poskytovatelů úvěrů, a sice bankovní a nebankovní společnosti. Mezi primární činnosti bank patří poskytování úvěrů, z nichž plynou jejich hlavní příjmy, a dále pak také vedení osobních či spořicíh účtů svým klientům. Služeb, které banky svým zákazníkům nabízí je daleko více, ovšem jejich podrobnější analýza není předmětem této práce. Dozorovým orgánem nad bankovním sektorem je Česká národní banka (ČNB). Nebankovní společnosti se naopak zaměřují převážně na poskytování úvěrů. Česká obchodní inspekce (ČOI) je orgánem vykonávajícím dohled nad nebankovním sektorem. Těmito institucemi působícími na nebankovním trhu se budu dále zabývat v kapitole 6.

V případě, kdy dlužník splácí úvěr věřiteli, hovoříme o umořování dluhu, které probíhá na základě předem sjednaného umořovacího plánu. Splátka se pak skládá z:

- úmoru dluhu – tato složka postupně snižuje dlužnou částku
- úroku z dluhu – tato složka splatí vždy úrok ze zbývajících dlužných částek. (CIPRA, 2005)

Úvěr může být dlužníkem splacen buď jednorázově na konci doby splatnosti, nebo v podobě pravidelných či nepravidelných splátek. Výše, počet a četnost splátek vyplývá ze smlouvy o poskytnutí úvěru, kterou uzavřeli obě smluvní strany.

Co se týče členění úvěrů, existuje mnoho hledisek, podle kterých můžeme úvěry členit a která se mohou navzájem prolínat.

a) Dle formy

- peněžní úvěry – skutečné poskytnutí likvidních peněz v hotovostní nebo bezhotovostní podobě;
- závazkové úvěry a záruky – pro klienta neznamenají bezprostřední získání likvidních prostředků. Banka se pouze v určité formě zaručuje za svého klienta a zavazuje se, v případě, že tak neučiní klient sám, dostát jeho závazku. (DVOŘÁK, 1999)

b) Dle doby splatnosti

- krátkodobé – jsou splatné do jednoho roku, můžeme sem zařadit kontokorentní úvěr, směnečný eskontní úvěr, negociační úvěr, akceptační úvěr, ramboursní úvěr, avalový úvěr a lombardní úvěr
- střednědobé (splatnost od jednoho roku do pěti let) a dlouhodobé (splatnost delší než pět let) – tyto úvěry mohou mít stejnou podobu jako krátkodobé úvěry, pouze s delší dobou splatnosti, dále sem řadíme emisní půjčky, úvěrové úpisy a hypoteční úvěry. (ŠENKÝŘOVÁ, 1998)

c) Dle způsobu zajištění

- úvěry zajištěné – ručit lze buď movitou či nemovitou věcí, nebo třetí osobou (ručitelem)
- úvěry nezajištěné

d) Dle účelovosti

- účelové – úvěr je poskytnut na konkrétní účel, kdy je klient povinen bance prokázat, na co byl úvěr skutečně použit (například kupní smlouvou či fakturou)
- neúčelové – klient nemusí uvádět, na co úvěr potřebuje, je nutné však počítat s vyšší úrokovou sazbou.

e) Dle úvěrovaného subjektu

- mezibankovní úvěry
- úvěry pro podnikatele – pro financování provozních a investičních činností
- úvěry občanům – převážně se jedná o spotřebitelské a hypoteční úvěry.

2.1 Spotřebitelský úvěr

Podle publikace Finanční matematika pro každého je spotřebitelský úvěr charakterizován jako úvěr poskytovaný fyzickým osobám na nepodnikatelské účely.

Tento druh úvěru můžeme získat nejen u bank, ale také u nebankovních finančních společností. Spotřebitelské úvěry jsou převážně krátkodobého a střednědobého charakteru, je pro ně typická pevná úroková sazba a většinou bývají poskytovány jako neúčelové. Jejich využití je pro spotřebitele poměrně široké – peníze může použít například na nákup spotřebního zboží, zařízení a vybavení domácnosti, financování dovolené či ke splacení svých závazků vůči jiné osobě.

V rámci zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru je spotřebitelský úvěr definován poněkud obsáhleji, a sice jako odložená platba, půjčka, úvěr nebo jiná obdobná finanční služba poskytovaná nebo přislíbená spotřebiteli věřitelem, nebo zprostředkovatelem. Toto široké vymezení spotřebitelského úvěru je však v souladu s příslušnými předpisy Evropské Unie¹, stanovuje povinnosti pro věřitele a má posloužit k větší ochraně a informovanosti spotřebitele. Dodržování tohoto zákona je povinné pro všechny instituce nabízející na finančním trhu spotřebitelské úvěry, ať už bankovní či nebankovní. Tento zákon rovněž vymezuje, co není považováno za spotřebitelský úvěr, například:

- finanční prostředky poskytnuté za účelem bydlení, kdy je úvěr zajištěn zástavním právem k nemovitosti;
- jakýkoliv úvěr poskytnutý bez úroku či úplaty;
- poskytnutí peněžních prostředků na průběžné poskytování služeb nebo dodávání zboží, za které by mohl jinak spotřebitel platit v průběhu jejich poskytování formou splátek;
- spotřebitelské úvěry uzavřené na částky nižší než 5 000 Kč nebo vyšší než 1 880 000 Kč;
- při poskytnutí peněžních prostředků, kdy je věřiteli přenechána určitá movitá věc, a to bez práva na vrácení peněz.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES o smlouvách o spotřebitelském úvěru, Směrnice Komise 2011/90/EU, kterou se stanoví dodatečné předpoklady pro výpočet RPSN

Žádost o poskytnutí úvěru

Základním bodem úvěrového vztahu mezi klientem a poskytovatelem úvěru je žádost o úvěr, která předchází uzavření smlouvy o poskytnutí spotřebitelského úvěru. Tuto žádost předloží žadatel u té finanční instituce, kterou si zvolil pro čerpání úvěru. Může se jednat o banku nebo nebankovní společnost. Žádost lze podat prostřednictvím online formuláře na internetových stránkách společnosti, telefonicky nebo přímo na pobočce a musí obsahovat veškeré podstatné náležitosti, které jsou požadovány ze strany věřitele. Tyto náležitosti se mohou lišit u jednotlivých poskytovatelů, většinou se však jedná o osobní údaje, požadovanou výši úvěru, informace o zaměstnání a informace o finanční situaci žadatele (měsíční příjem, pravidelné výdaje).

Smlouva o úvěru

Smlouva o úvěru musí být vždy v písemné podobě a spotřebitel musí obdržet jedno vyhotovení. Věřitel má povinnost ve smlouvě uvést veškeré informace stanovené zákonem o spotřebitelském úvěru, které jsou vyjmenovány v Příloze 3 tohoto zákona. Jedná se především o tyto náležitosti:

- druh spotřebitelského úvěru, jeho celková výše, doba a podmínky čerpání;
- roční procentní sazba nákladů (RPSN) vyjadřující celkové náklady na úvěr;
- úroková sazba a podmínky, za kterých ji lze měnit;
- výše, počet a četnost splátek;
- veškeré poplatky a jejich výše, které vyplývají ze smlouvy, v níž se sjednává spotřebitelský úvěr;
- veškeré důsledky plynoucí z prodlení spotřebitele při splácení úvěru;
- informace o právu na odstoupení od smlouvy, lhůtě a podmínkách pro výkon tohoto práva.

Spotřebitel má právo na odstoupení od smlouvy, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr, v zákonem stanovené lhůtě 14 dnů ode dne uzavření této smlouvy. Odstoupení od smlouvy musí být odesláno věřiteli nejpozději v poslední den lhůty a to v listinné podobě nebo na jiném trvalém nosiči dat.

2.2 Úroková sazba

Podle publikace Základní principy bankovníctví je úroková sazba „výpůjční“ cena peněz, tedy cena za užívání peněz v určitém časovém období.

Úrokovou sazbu označujeme rovněž jako úrokovou míru a jedná se o procentuální vyjádření úroku z půjčené částky za určité období, které nazýváme obdobím úrokovým. Úrokem se rozumí částka zaplacená dlužníkem věřiteli navíc. Pro věřitele se jedná o odměnu za dočasně půjčené finanční prostředky a z pohledu dlužníka se pak jedná o cenu, kterou platí za poskytnutý úvěr. Úrokové období, se kterým se pojí úroková míra, rozlišujeme:

- roční úroková míra značená p. a. (per annum);
- půlroční úroková míra značená p. s. (per semestre);
- čtvrtletní úroková míra značená p. q. (per quartan);
- měsíční úroková míra značená p. m. (per mensem);
- denní úroková míra značená p. d. (per diem).

Úroková sazba má významný vliv nejen na celou ekonomiku, ale také na rozhodování domácností či podnikatelských subjektů. Proto je důležité znát rozdíl mezi nominální a reálnou úrokovou sazbou. Nominální úroková sazba je sledována v daném místě a čase a skládá se z reálné úrokové sazby a očekávané míry inflace, což můžeme vyjádřit následovně:

$$i_n = i_r + \pi^e \quad (1)$$

kde: i_n nominální úroková sazba

i_r reálná úroková sazba

π^e očekávaná inflace

Reálné úrokové sazby nejsou na rozdíl od těch nominálních přímo pozorovatelné a zjistí se rozdílem nominální úrokové míry a očekávané inflace:

$$i_r = i_n - \pi^e \quad (2)$$

Vzájemně jsou tyto dvě úrokové sazby spojeny jednoduchou vazbou označovanou jako Fisherův zákon, který lze vyjádřit následující rovnicí:

$$1 + i_n = (1 + i_r) * (1 + \pi) \quad (3)$$

V praxi se často pracuje s ex-post reálnými úrokovými sazbami, které jsou vypočteny jako rozdíl nominální úrokové sazby a inflace ve stejném období. Použití ex-ante reálných úrokových sazeb vychází zase z očekávané inflace. V případě, že je aktuální inflace vyšší než nominální úroková sazba, dosahuje reálná úroková sazba záporné hodnoty. (POLOUČEK, 2006)

Úroková sazba je jedním z ukazatelů, který slouží k porovnání nabízených spotřebitelských úvěrů u bankovních či nebankovních společností. Jak bylo již uvedeno výše, vyjadřuje pouze cenu peněz, tedy neobsahuje další poplatky spojené se zapůjčením finančních prostředků. Úroková sazba je uvedena v úvěrové smlouvě jako pevná nebo pohyblivá. Pro poskytování spotřebitelských úvěrů se využívá převážně pevná úroková sazba, tedy taková, která se během trvání smluvního vztahu nemění.

2.3 Roční procentní sazba nákladů

Podle Radové, Dvořáka a Málka (2009) je roční procentní sazba nákladů (RPSN) na spotřebitelský úvěr procentuálním podílem z dlužné částky, který je spotřebitel povinen zaplatit věřiteli za období jednoho roku a vyjadřuje se dle závazně stanoveného vzorce:

$$\sum_{K=1}^m \frac{A_K}{(1+i)^{t_K}} = \sum_{K'=1}^{m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{t_{K'}}}, \quad (4)$$

kde: K je pořadové číslo půjčky (úvěru) téže osobě;

K' je číslo splátky;

A_K je výše půjčky číslo K ;

$A'_{K'}$ je výše splátky číslo K' ;

m je číslo poslední půjčky;

m' je číslo poslední splátky;

t_K je interval, vyjádřený v letech, ode dne půjčky č. 1 do termínů následných půjček č. 2 až m ;

$t_{K'}$ je interval, vyjádřený v letech, ode dne půjčky č. 1 do termínů splátek nebo úhrad poplatků č. 1 až m' ,

i je roční procentní sazba nákladů na spotřebitelský úvěr.

Roční úroková sazba nákladů představuje skutečnou cenu úvěru a bývá tedy vyšší než roční úroková míra, protože jsou ve výpočtu zahrnuty i všechny ostatní poplatky spojené s dočasným poskytnutím financí. Spotřebitel, který má zájem o úvěr, si tak pomocí tohoto ukazatele může zhodnotit celkovou nákladovost úvěru. Obecně platí, že čím je RPSN vyšší, tím méně je úvěr výhodný. Její výše pak závisí také na objemu poskytnutých finančních prostředků, délce splácení a počtu splátek. Čím menší obnos je vypůjčen a na kratší dobu, tím je RPSN vyšší. Zvláště u nebankovních finančních společností je zapotřebí tomuto ukazateli věnovat vyšší pozornost.

Sazba RPSN musí být uvedena ve smlouvě o poskytnutí spotřebitelského úvěru. Tato povinnost je dána zákonem č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách sjednávání spotřebitelského úvěru a zákonem č. 145/2010 Sb. o spotřebitelském úvěru. Ve smlouvě musí být rovněž stanoveny podmínky, za kterých lze výši RPSN změnit.

3 Nebankovní společnosti poskytující spotřebitelské úvěry

Mezi nebankovní poskytovatele spotřebitelských úvěrů patří ty subjekty, které poskytují na území České republiky legálně spotřebitelské úvěry na základě živnostenského oprávnění a nejsou bankovními společnostmi. Finanční instituce působící v nebankovním sektoru se řídí zákonem č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, který jim mimo jiné ukládá povinnost provozovat svou činnost poskytování spotřebitelských úvěrů podle koncese na živnost vázanou pod názvem Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru. Pro získání tohoto oprávnění je potřeba splnit podmínky stanovené zákonem č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání:

- všeobecné podmínky
 - plnoletost, tj. dosažení věku 18 let
 - způsobilost k právním úkonům
 - trestní bezúhonnost

- odbornou způsobilost
 - střední vzdělání s maturitou, nebo
 - osvědčení či jiný doklad o odborné rekvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost, který je vydán zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo přímo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví provozované živnosti, nebo
 - praxe v oboru v délce 3 let.

Nebankovní společnosti nevlastní žádnou bankovní licenci, tudíž nepodléhají doзору České národní banky. Dohled nad nebankovním sektorem a dodržováním výše uvedeného zákona vykonává Česká obchodní inspekce (ČOI). Jedná se o orgán státní správy, který spadá pod Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky a byl ustanoven zákonem č. 64/1986 Sb. o České obchodní inspekci. Bohužel neexistuje žádný zcela kompletní seznam všech poskytovatelů spotřebitelských úvěrů na českém nebankovním trhu. Česká obchodní inspekce pouze prezentuje výsledky kontrol u nebankovních poskytovatelů za uplynulý rok. V následující tabulce jsou uvedeny výsledky kontrol za rok 2014, které byly zveřejněny v dubnu 2015.

Tabulka 1 - Výsledky kontrol spotřebitelských úvěrů v roce 2014

Inspektorát	počet kontrol	kontroly se zjištěním		zjištěná porušení v %	
		celkem	145/2010	celkem	145/2010
Středočeský a Hl. město Praha	63	40	24	63,5 %	38,1 %
Jihočeský a Vysočina	26	14	14	53,9 %	53,9 %
Plzeňský a Karlovarský	33	27	16	81,8 %	48,5 %
Ústecký a Liberecký	23	8	6	34,8 %	26,1 %
Královéhradecký a Pardubický	47	43	27	91,5 %	57,5 %
Jihomoravský a Zlínský	43	36	32	83,7 %	74,4 %
Moravskoslezský a Olomoucký	34	32	23	94,1 %	67,7 %
CELKEM	269	200	142	74,4 %	52,8 %

Zdroj: <http://www.coi.cz/reklamy-na-uver-z-internetu-porusovaly-zakon-nejcasteji-nc1434/> [cit. 15. 5. 2015].

Z tabulky můžeme vyčíst celkový počet kontrol nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů v rámci České republiky, které vykonala Česká obchodní inspekce ve všech 14 krajích. Celkem prošlo kontrolou 269 nebankovních subjektů, z nichž 74,4 % porušilo platné právní předpisy, do kterých v tomto případě řadíme zákon č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele a zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání. U více jak poloviny kontrolovaných subjektů pak inspektoři zjistili porušení zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, což čítá celkový počet 142 nebankovních společností porušujících tento závazný právní předpis. Mezi zjištěná porušení, vedoucích k udělení pokuty, patří například:

- používání klamavých obchodních praktik, což je v rozporu se zákonem č.634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele;
- porušení zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, kdy kontrolované subjekty nevlastnily koncesi na živnost vázanou, která je pro poskytování spotřebitelských úvěrů vyžadována od roku 2012;
- neposkytnutí důležitých informací spotřebiteli před uzavřením smlouvy o úvěru;
- nedostatečné nebo žádné posouzení schopnosti spotřebitele splácet poskytnutý spotřebitelský úvěr.

Další důležitou institucí v oblasti nebankovního sektoru, kterou bych ráda v této práci uvedla, je Česká leasingová a finanční asociace, která vznikla již v roce 1991. Mezi její činnosti patří podílení se na přípravě závažnějších právních předpisů, jež souvisí s nebankovními finančními produkty a s postavením společností poskytujících leasing, spotřebitelské úvěry, splátkové prodeje či factoring. Dále poskytuje informace o svých členech a analyzuje současné problémy v jednotlivých oblastech nebankovního sektoru. Členové této asociace postupují při poskytování úvěrů v souladu s Etickým kodexem jednání členských společností ČLFA a s Memorandem ČLFA k ochraně spotřebitele při poskytování spotřebitelských úvěrů. Nad dodržováním těchto etických předpisů dohlíží orgány asociace. Pokud si zájemce o spotřebitelský úvěr zvolí jednu z členských společností ČLFA, má záruku, že tato společnost splňuje požadavky solidního poskytovatele spotřebitelských úvěrů, mezi něž patří dodržování zákona o spotřebitelském úvěru a předpisů na ochranu spotřebitele, udělení koncese pro poskytování těchto úvěrů, otevřené působení na trhu a v neposlední řadě také odpovědné posouzení schopnosti žadatele splácet úvěr.

Pod dlouhodobým veřejným tlakem se největší nebankovní úvěrové společnosti přiblížily standardům, které jsou běžné u bank. V současné době se tak tedy můžeme setkat s takovými institucemi, jež mnohdy nabízí i výhodnější úvěr než samotné banky. A nejedná se jen o nižší RPSN, ale také o větší přehlednost a srozumitelnost smluvních či sankčních podmínek, nebo vstřícnost ke svým klientům.

Na druhou stranu stále existuje mnoho takových nebankovních společností, které zcela vůbec nedodržují etické standardy v rámci poskytování úvěrů, a je pro ně důležitý pouze tzv. trvale udržitelný dluh, kdy je pro dlužníky téměř nemožné splatit poskytnutý úvěr v důsledku vysokých sankcí či úroků z prodlení. Tyto společnosti poskytují úvěr prakticky komukoliv, nenahlíží do registrů dlužníků, ani nepožadují potvrzení o stálém měsíčním příjmu.

Z výše uvedených důvodů je tedy velmi důležitý pečlivý výběr nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů.

4 Vícekriteriální rozhodování za jistoty

Řešíme-li rozhodovací problém, mnohdy se setkáme s případy, kdy musíme k dosažení optimálního rozhodnutí zvážit více kritérií². Stejná situace nastává i na trhu nebankovních společností, které nabízejí velké množství variant³ spotřebitelských úvěrů, které mají odlišná kritéria. Navíc pro každého klienta jsou jednotlivá kritéria v rámci výběru spotřebitelského úvěru jinak důležitá. Někdo se může řídit celkovou částkou, kterou bude muset za poskytnutý úvěr zaplatit, pro jiného může být zase důležitá výše měsíční splátky či výše úrokové sazby. Proto je důležité, aby spotřebitel – rozhodovatel⁴ zadal základní informace o variantách a kritériích, které nám umožní zformulovat vícekriteriální model.

Kritéria jsou pak rozdělena:

a) dle povahy

- maximalizační – nejlepší hodnoty dosahují nejvyšších hodnot
- minimalizační – nejlepší hodnoty dosahují nejnižších hodnot

Před samotným hodnocením je doporučeno převést všechna kritéria na jeden druh. Rozhodneme-li se převést minimalizační kritérium na kritérium maximalizační, zvolíme ve sloupci příslušného kritéria nejvyšší hodnotu, od které pak postupně odečítáme ostatní hodnoty v daném sloupci. Jako výsledek získáme lineární vzdálenost skutečné hodnoty od hodnoty nejhorší.

b) dle kvantifikovatelnosti

- kvantitativní – údaje, které lze objektivně změřit, můžeme je vyčíslit
- kvalitativní – neměřitelné, varianty jsou hodnoceny slovně. Abychom je mohli převést, musíme využít různých bodovacích stupnic či poměrných hodnocení variant.

² Kritérium – hledisko, podle kterého jsou porovnávány jednotlivé varianty

³ Varianty – konkrétní realizovatelné rozhodovací možnosti

⁴ Rozhodovatel – osoba, která má učinit rozhodnutí na základě výběru z možných variant

4.1 Vícekriteriální hodnocení variant

U modelů vícekriteriálního hodnocení variant (diskrétních modelů), se používá tzv. kriteriální matice, jejíž prvky vyjadřují informace o hodnocení variant podle jednotlivých kritérií. Tato matice je pak ve tvaru:

$$Y = \begin{matrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{matrix} \begin{bmatrix} y_{11} & y_{12} & \dots & y_{1k} \\ y_{21} & y_{22} & \dots & y_{2k} \\ y_{p1} & y_{p2} & \dots & y_{pk} \end{bmatrix}. \quad (5)$$

Kriteriální matice pak vychází z úlohy, ve které máme stanovený explicitní seznam variant $A = \{a_1, a_2, \dots, a_p\}$ a seznam kritérií $F = \{f_1, f_2, \dots, f_k\}$. Cílem je najít takovou variantu, která by podle všech kritérií dosáhla nejlepšího ohodnocení. Varianty mohou mít speciální vlastnosti:

- *Dominovaná varianta* – je taková varianta, jejíž kritéria jsou všechna maximalizační povahy. Varianta A_i pak dominuje variantu A_j , pokud má alespoň jedno kritérium lepší hodnotu, žádné kritérium nesmí mít horší hodnotu a pro všechna další pak platí, že jsou stejná, případně lepší. Jednoduše řečeno, varianta A_j je nejhorší variantou, a pokud se vyskytne mezi možnostmi k hodnocení, je nejlepší ji z dalších výpočtů vyřadit.
- *Nedominovaná varianta* – rovněž nazýváme Paretovskou variantou. Jedná se o takovou alternativu, ke které v množině daných variant neexistuje žádná jiná, která by ji dominovala.
- *Ideální varianta* – jedná se o hypotetickou nebo skutečnou variantu, která dosahuje ve všech kritériích nejlepší možné hodnoty. Taková varianta by pak dominovala všechny ostatní varianty a doporučuje se tedy k finálnímu výběru.
- *Bazální varianta* – je opakem ideální varianty. Jedná se o hypotetickou nebo skutečnou variantu dosahující ve všech kritériích nejhorších možných hodnot. Bazální varianta je dominovaná všemi ostatními variantami.
- *Kompromisní varianta* – jedná se o jedinou nedominovanou variantu, která je doporučena k řešení rozhodovacího problému.

4.2 Preference rozhodovatele a jejich modelování

Preference rozhodovatele vyjadřují jeho představy o důležitosti jednoho kritéria v porovnání s ostatními kritérii, tedy to, čemu dává přednost. Existují čtyři přístupy, kterými lze modelovat preference mezi kritérii. Toto modelování je důležitou součástí vícekritériálního rozhodování za dané množiny variant a souboru kritérií, na jejichž základě jsou varianty hodnoceny.

- *Aspirační úrovně* – hodnoty, kterých by měla dosáhnout varianta hodnocená podle jednotlivých kritérií. Jako akceptovatelné varianty považujeme takové, které dosahují požadované aspirační úrovně, ostatní varianty jsou pak neakceptovatelné. Rozhodovatel však může zpřesňovat své preference změnou aspiračních úrovní, čímž lze získat kompromisní variantu.
- *Pořadí kritérií* (ordinální informace o kritériích) – uspořádání kritérií od nejvíce důležitých po nejméně důležité.
- *Váhy kritérií* (kardinální informace o kritériích) – váha je hodnota v uzavřeném intervalu od 0 do 1 a podává informace o relativní důležitosti jednotlivých kritérií v porovnání s těmi ostatními. Čím větší je důležitost kritéria, tím větší je i jeho váha.
- *Kompensace kritériálních hodnot* – vyjadřují mezi jednotlivými kritériálními hodnotami možnost substituce.

4.3 Stanovení vah kritérií

Převážná část metod vícekritériálního rozhodování vyžaduje nejprve číselné vyjádření důležitosti jednotlivých kritérií pomocí tzv. vah. Díky tomu můžeme jednotlivá kritéria mezi sebou porovnat podle toho, jak jsou pro rozhodovatele důležitá. Platí, že čím je významnost kritéria větší, tím je větší i jeho váha. V praxi je poměrně obtížné získat od rozhodovatele stanovené hodnoty vah kritérií. V současné době však máme k dispozici řadu metod pro stanovení vah, čímž můžeme tuto překážku eliminovat. Ke konstrukci odhadu vah nám postačí jednoduché subjektivní informace získané od rozhodovatele. Pro možnost srovnání vyjadřujeme váhy kritérií v normovaných metodách, které se vypočtou podle následujícího vztahu:

$$w_j = \frac{v_j}{\sum_{k=1}^n v_k}, \quad j = 1, 2, 3, \dots, n. \quad (6)$$

kde: w_j – normovaná váha j-tého kritéria,

v_j – váha j-tého kritéria,

$\sum v_k$ – suma hodnot kritérií,

n – počet kritérií.

Normované váhy se uvádějí v nezáporných číslech a jejich součet se rovná jedné.

Metody na stanovení vah kritérií je možné rozdělit podle informace, která je potřebná ke stanovení vah:

- a) *Rozhodovatel nemůže určit preference* – v případě, že rozhodovatel není schopen rozlišit důležitost jednotlivých kritérií, je všem kritériím přiřazena stejná váha ($w_j = \frac{1}{n}$).
- b) *Rozhodovatel má ordinární informaci o kritériích* – rozhodovatel je schopen určit pořadí důležitosti kritérií. Mezi metody vyžadující ordinální informaci o kritériích patří např. metoda pořadí.
- c) *Rozhodovatel má kardinální informace o kritériích* – rozhodovatel zná nejen pořadí, ale i rozestupy v pořadí preferencí mezi jednotlivými kritérii. Mezi metody založené na tomto principu patří např. bodovací metoda a Saatyho metoda. (FRIEBELOVÁ, 2007)

4.3.1 Metoda pořadí

V této metodě se stanovuje pořadí dle důležitosti kritérií. Rozhodovatel nejprve seřadí kritéria od nejvýznamnějšího k nejméně významnému. Poté jim přiřadí váhy, pro které platí vztah:

$$w_j = \frac{v_j}{\frac{n(n+1)}{2}}, j = 1, 2, \dots, n. \quad (7)$$

kde: w_j je normovaná váha kritéria K_j

v_j je váha kritéria K_j

n počet kritérií

4.3.2 Metoda bodovací

Předpokladem u této metody je schopnost rozhodovatele kvantitativně ohodnotit jednotlivá kritéria počtem bodů. To znamená, že čím je kritérium pro rozhodovatele důležitější, tím je bodové ohodnocení vyšší. Bodovací stupnice může mít jakýkoliv rozsah, např. 1 - 5, 1 - 10, ale i 1 - 100. V této metodě nemusí rozhodovatel volit pouze celá čísla a stejná hodnota může být přiřazena i více kritériím. Tento přidělený počet bodů u jednotlivých kritérií se pak převádí na normovanou váhu podle vzorce uvedeného výše.

4.4 Metody stanovení pořadí variant

Cílem metod vícekriteriálního rozhodování je stanovit pořadí výhodnosti jednotlivých variant a to z hlediska zvolených kritérií. Ta varianta, která získá nejlepší umístění, se označuje jako nejlepší kompromisní varianta.

Podle publikace Multi-criteria Decision Making Methods: A Comparative Study od autorky Triantaphyllou můžeme metody vícekriteriálního rozhodování členit podle počtu rozhodovatelů, kteří jsou zapojeni do rozhodovacího procesu. Toho se může zúčastnit buď jeden rozhodovatel, nebo více rozhodovatelů. Pozornost je v této publikaci, stejně jako v mé bakalářské práci, věnována metodám stanoveným pro jediného rozhodovatele.

Tyto metody se pak dále člení dle požadovaného typu informace.

- Metody, které vyžadují znalost aspirační úrovně kritériálních hodnot

Do této skupiny můžeme zařadit metodu konjunktivní, metodu disjunktivní či metodu PRIAM. Kritériální hodnoty všech variant se porovnávají s aspiračními úrovněmi všech kritérií. Skupina variant se pak obvykle rozděluje na dvě skupiny, a sice na varianty s horší kritériální hodnotou, než na kterou je nastavená aspirační úroveň (neefektivní, neakceptovatelné) a na varianty s lepšími nebo stejnými kritériálními hodnotami, než na které je nastavena aspirační úroveň (efektivní, akceptovatelné). Pokud je zpřísnění aspiračních úrovní dostatečné, může v množině akceptovatelných variant zůstat pouze jedna jediná varianta a to kompromisní.

- Metody, které vyžadují ordinální informace o variantách podle každého kritéria

Do této skupiny řadíme například metodu pořadí, metodu lexikografickou, permutační či metodu ORESTE.

- Metody, které vyžadují kardinální informace o variantách každého kritéria
 - metody založené na principu maximalizace užitku (metoda váženého součtu, metoda bodovací, metoda AHP),
 - metody založené na principu minimalizace vzdálenosti od ideální varianty (metoda TOPSIS),
 - metody založené na principu preferenční relace (ELECTRE a PROMETHEE). (FRIEBELOVÁ, 2007)

4.4.1 Metoda váženého součtu – WSA

Podle autorky Triantaphyllou je metoda váženého součtu nejstarší, a pravděpodobně i nejpoužívanější, metodou pro stanovení pořadí variant.

Podle Friebelové a Klicnarové můžeme při vícekritériálním hodnocení variant každé hodnotě kritéria K_j přiřadit její užitek, tedy můžeme vytvořit dílčí užítkovou funkci u_j , která pro variantu A_i nabývá hodnoty $u_j(A_i) = u_{ij}$; $i = 1, 2, \dots, m$; $j = 1, 2, \dots, n$. Definičním oborem této funkce je pak interval mezi nejlepší a nejhorší metodou příslušného kritéria. Oborem funkčních hodnot je interval $\langle 0, 1 \rangle$.

Tato metoda je vhodná především pro kvantitativní kritéria. Předpokládá lineární závislost užitku na hodnotách kritéria, přičemž nejhorší hodnotě j -tého kritéria (d_j) přiřadíme hodnotu 0 a nejlepší hodnotě (h_j) užitek 1. Pro dílčí užitek u_{ij} hodnoty y_{ij} platí:

$$u_{ij} = \frac{y_{ij} - d_j}{h_j - d_j}; \quad i = 1, 2, \dots, m; \quad j = 1, 2, \dots, n. \quad (8)$$

Pro jednotlivé varianty vypočteme agregovanou funkci užitku podle vztahu

$$u(A_i) = \sum_{j=1}^n w_j u_{ij}. \quad (9)$$

Varianty pak seřadíme podle hodnot $u(A_i)$. Nejlepší varianta má tuto hodnotu nejlepší.

4.4.2 Metoda TOPSIS

Principem této metody je vybrat nejlepší variantu, tedy takovou, která je nejbližší k ideální variantě a nejdále od bazální varianty. Aby bylo možné provést výpočet, je potřeba mít zadané kritériální hodnoty pro jednotlivé varianty a mít stanoveny váhy jednotlivých kritérií. Dále je potřeba, aby všechna kritéria byla maximalizační. V případě, že by tomu tak nebylo, je potřeba kritéria, která jsou minimalizační, převést na kritéria maximalizační a to tak, jak jsem uvedla výše. Výběr nejlepší varianty na základě této metody je velmi přesný a probíhá v následujících krocích:

- *Krok 1:* Zkontrolujeme, zda máme všechna zadaná kritéria maximalizační. Pokud tomu tak není, převedeme je.
- *Krok 2:* Sestavíme normalizovanou kritériální matici $R = (r_{ij})$.

Pro výpočet normalizovaných hodnot pak použijeme vzorec

$$r_{ij} = \sqrt{\frac{y_{ij}}{\sum_{i=1}^m y_{ij}^2}}, \quad i = 1, 2, \dots, m, j = 1, 2, \dots, n. \quad (10)$$

Sloupce v matici R pak představují vektory jednotkové normy.

- *Krok 3:* Zkonstruovanou kritériální matici R pak dále převedeme na normalizovanou kritériální matici Z. Tento krok uskutečníme tak, že každý j-tý sloupec kritériální matice R vynásobíme vahou v_j odpovídajícího kritéria podle vztahu

$$z_{ij} = w_j r_{ij}. \quad (11)$$

- *Krok 4:* Pomocí prvků matice Z pak vytvoříme ideální variantu $h = (h_1, h_2, \dots, h_k)$ a bazální variantu $d = (d_1, d_2, \dots, d_k)$, kde

$$h_1 = \max z_{ij}; j = 1, 2, \dots, n \quad (12)$$

$$d_1 = \min z_{ij}; j = 1, 2, \dots, n. \quad (13)$$

- *Krok 5:* Vypočítáme vzdálenost všech variant od ideální varianty podle následujícího vztahu

$$d_i^+ = \sqrt{\sum_{j=1}^n (z_{ij} - h_j)^2}; i = 1, 2, \dots, m. \quad (14)$$

Dále pak vypočítáme vzdálenost od bazální varianty dle vztahu

$$d_i^- = \sqrt{\sum_{j=1}^n (z_{ij} - h_j)^2}; i = 1, 2, \dots, m. \quad (15)$$

- *Krok 6:* V posledním kroku je důležité provést výpočet relativního ukazatele vzdálenosti variant od bazální varianty, a sice podle vztahu

$$c_i = \frac{d_i^-}{d_i^+ + d_i^-}; i = 1, 2, \dots, m. \quad (16)$$

Varianty jsou pak uspořádány podle nerostoucích hodnot c_i , tedy

$$0 \leq c_i \leq 1. \quad (17)$$

Varianty pak uspořádáme na základě hodnot ukazatele c_i , které jsou klesající, a tím získáme kompletní uspořádání variant.

5 Metodika a cíl práce

Cílem této bakalářské práce je výběr optimální varianty spotřebitelského úvěru nabízeného na českém nebankovním trhu pro konkrétního klienta.

Aby byl naplněn hlavní cíl této práce, je třeba učinit pár dalších podstatných kroků. Nejprve je nezbytné provést analýzu společností působících v nebankovním sektoru. Na českém nebankovním trhu působí nesčetné množství společností, které poskytují nebo zprostředkovávají spotřebitelské úvěry a je velmi obtížné zvolit takovou, která by neporušovala platné právní předpisy. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla pro ty společnosti, které byly ohodnoceny v Indexu etického úvěrování vydaného organizací Člověk v tísni. Potřebné informace jsem čerpala z internetových stránek zvolených společností a na základě osobní schůzky s finančním poradcem.

V následující kapitole bude krátce představen klient, pro kterého budou hodnoceny jednotlivé varianty spotřebitelských úvěrů spolu s jeho požadavky, které jsou nezbytné pro sestavení hodnotících kritérií a jejich vah.

Před zahájením samotného hodnocení nebankovních spotřebitelských úvěrů je třeba zvolit kritéria, podle kterých budou úvěry klasifikovány a stanovit jejich váhy.

Pro určení vah kritérií použiji bodovací metodu a pro stanovení optimální varianty jsem se rozhodla aplikovat metodu WSA, která je početně poměrně jednoduchá a čtenář ji může použít pro vlastní hodnocení zvažovaných úvěrů, a dále pak metodu TOPSIS, která je založena na určení vzdálenosti od ideální a bazální varianty a poskytuje velmi přesný výsledek. Na základě získaných výsledků pak bude vyhodnocena neoptimálnější varianta spotřebitelského úvěru pro mého klienta.

Neméně důležitou částí této práce je shrnutí výhod a nevýhod spotřebitelských úvěrů poskytovaných nebankovními společnostmi a jejich porovnání s úvěrovými produkty u bank. Pro toto srovnání jsem se rozhodla k opětovnému použití metody vícekritériálního rozhodování, a sice metody WSA.

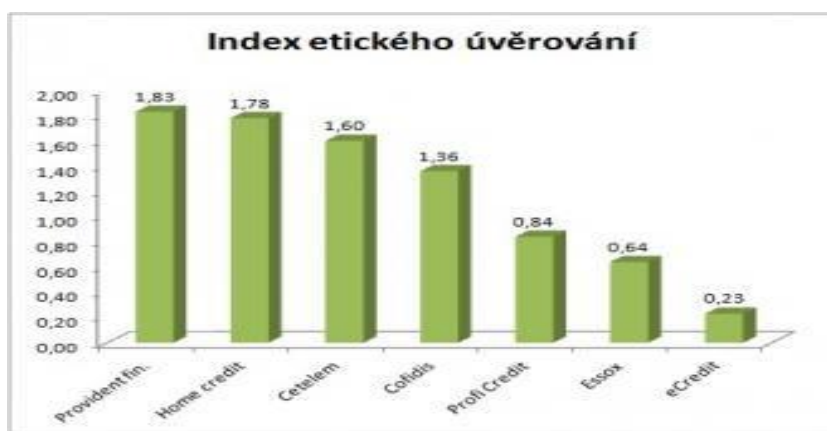
6 Analýza trhu se spotřebitelskými úvěry poskytovanými nebankovními společnostmi na českém trhu

Spotřebitelské úvěry jsou na českém trhu poskytovány nejen bankovními institucemi, ale také nebankovními společnostmi, jejichž počet neustále roste. Klienty často zaujme jejich individuální přístup, rychlejší vyřízení žádosti či v některých případech i možnost zvolit si mezi hotovostní či bezhotovostní formou vyplacení úvěru.

Při výběru nebankovní společnosti je však třeba dát si pozor na to, kterou si zvolíme pro poskytnutí úvěrového produktu. Na nebankovním trhu se v rámci České republiky nachází jak solidní nebankovní instituce, tak i tzv. „úvěroví predátoři“, jejichž hlavním cílem a smyslem podnikání je co největší zisk. Mají velmi vysoké úrokové sazby či RPSN a často požadují zajištění úvěru. Nejeví žádný zájem o to, zda je klient schopen splácet svůj závazek ve stanovené výši a frekvenci splátek. Jedná se jim především o to, aby byl celkový závazek klienta vůči jejich společnosti co možná nejvyšší.

Na základě výsledků Indexu etického úvěrování platného od konce roku 2012, který vydává organizace Člověk v tísni, bylo pro analýzu trhu se spotřebitelskými úvěry vybráno prvních šest nebankovních společností. Jedná se o jednoduchý nástroj pro srovnání úvěrových produktů v rámci nebankovního sektoru. Pořadí jednotlivých společností, které organizace hodnotila z hlediska etického úvěrování, je znázorněno na Obrázku 1.

Obrázek 1 - Index etického úvěrování

Zdroj: Člověk v tísni. Index etického úvěrování [on-line]. Člověk v tísni, © 2013 [cit. 2015-01-11].

Dostupné z: <http://www.clovekvtisni.cz/cs/socialni-prace/socialni-integrace/index-etickeho-uverovani#>

Vybrané společnosti se zároveň řadí i mezi nejznámější poskytovatele spotřebitelských úvěrů v rámci České republiky. Pro svou práci jsem zvolila tyto společnosti:

- Cetelem, a. s.,
- Essox, a. s.;
- Home Credit, a. s.,
- PROFI CREDIT Czech, a. s.,
- Provident Financial, s. r. o.

Každá z vybraných společností bude krátce představena společně se spotřebitelským úvěrem, jenž nabízí svým klientům. Pro tuto bakalářskou práci budou brány v úvahu pouze neúčelové spotřebitelské úvěry. Rovněž budou uvedeny i podmínky, které musí žadatel o úvěr splnit spolu s potřebnými doklady, které je potřeba při žádosti předložit. Pro větší přehlednost budou získané informace u každého úvěrového produktu shrnuty v tabulce.

Informace o nebankovních společnostech a jejich úvěrových produktech jsem čerpala převážně z internetových stránek jednotlivých společností, kde jsem využila i online kalkulatory pro zjištění roční úrokové sazby či RPSN. Dále jsem informace získala na základě telefonických hovorů na zákaznické linky a ze smluvních podmínek ke spotřebitelskému úvěru.

Cetelem ČR, a. s.

Základní informace o společnosti

Společnost Cetelem byla založena v České republice v roce 1996. Řadí se mezi největší a velmi významné nebankovní poskytovatele úvěrových produktů a služeb na českém trhu. V Indexu etického úvěrování z roku 2012 se umístila na třetím místě. Nejprve tato společnost nabízela možnost nákupu na splátky u svých smluvních partnerů a v nabídce měla rovněž úvěrové karty. V roce 2000 však začal Cetelem nabízet další produkt, a sice osobní půjčku, kterou nabízí dodnes.

Obrázek 2 - Logo Cetelem ČR, a. s.

Zdroj: www.cetelem.cz

Charakteristika úvěrového produktu Půjčka na cokoli

Jak jsem již zmínila výše, společnost Cetelem nabízí svým klientům úvěrový produkt v podobě osobní půjčky. Tuto půjčku poskytuje buď na financování konkrétní věci (na koupi nového i ojetého automobilu, nábytku, nemovitosti či financování rekonstrukce), nebo na cokoliv jiného, aniž by bylo potřeba uvádět, na co budou poskytnuté peněžní prostředky použity. V této práci budu dále operovat pouze s Půjčkou na cokoli. Úvěrový rámec tohoto úvěru je od 20 000 Kč do 200 000 Kč. Úroková míra této půjčky se pohybuje od 6,9 % p. a.

Úvěr se splácí měsíčně a to buď složenkou, bankovním převodem nebo inkasem. Délka splácení osobní půjčky na cokoli se pohybuje v rozmezí 6 až 84 měsíců. Termín splatnosti každé splátky má společnost stanovený k 17. dni v měsíci.

Žádost o poskytnutí úvěru, podmínky jeho získání a potřebné doklady

Zájemce si může o osobní půjčku zažádat prostřednictvím online formuláře, telefonicky na bezplatné zákaznické lince nebo přímo na pobočce, které se však nacházejí pouze v Praze, Brně a Ostravě.

Pro možnost získání úvěru od společnosti Cetelem musí žadatel splňovat stanovené podmínky:

- plnoletá fyzická osoba,
- bankovní účet vedený u některé z bank nacházejících se na českém finančním trhu a
- trvalý zdroj příjmu (nesmí být ve zkušební době, ani ve výpovědní lhůtě).

Mezi potřebné doklady, které musí žadatel o úvěr doložit společnosti Cetelem, patří:

- vyplněný a podepsaný osobní dotazník,
- potvrzení o výši příjmů (případně poslední dvě výplatní pásky),
- kopie posledního výpisu z bankovního účtu a
- kopie občanského průkazu a druhého dokladu totožnosti (např. řidičský průkaz, cestovní pas, rodný list apod.).

V případě, že je žádost o úvěr schválena, žadatel podepíše smlouvu o poskytnutí úvěru a odešle ji poštou nebo e-mailem. Poté jsou peněžní prostředky vyplaceny bezhotovostní formou na účet klienta a to ve lhůtě 5 pracovních dnů.

Cofidis, s. r. o.

Základní informace o společnosti

Společnost Cofidis, s. r. o. (dále jen „Cofidis“) je součástí koncernu Groupe Cofidis Participations, který byl založen v roce 1982 ve Francii. Společnost Cofidis poskytuje v České republice spotřebitelské úvěry od roku 2004 a vše se vyřizuje online přes internetové stránky společnosti nebo telefonní linku.

Obrázek 3 - Logo Cofidis, s. r. o.

Zdroj: www.cofidis.cz

Charakteristika úvěrového produktu

Společnost poskytuje několik typů půjček, mezi které se řadí partnerská půjčka, novomanželská půjčka, úvěr na pořízení automobilu, vybavení domácnosti či zrealizování rekonstrukce a v neposlední řadě také hotovostní úvěr, na který se dále zaměřím.

Společnost Cofidis má ve své nabídce neúčelový revolvingový hotovostní úvěr s úvěrovým rámcem od 20 000 Kč do 90 000 Kč. Roční úroková sazba i výše RPSN jsou fixní a činí obě 15 % nebo 24 %.

Splátky poskytnutého úvěru jsou pravidelné v měsíční periodicitě. Klient si pak může zvolit, zda bude splácet prostřednictvím složenky, bankovním převodem nebo příkazem k inkasu. Délka splácení je nejdéle 52 měsíců. Předčasné splacení dlužné částky je zdarma, stejně tak i sjednání a vedení úvěrového účtu.

Výhodou tohoto spotřebitelského úvěru je možnost opakovatelného čerpání finančních prostředků a rovněž i flexibilní nastavení výše měsíčních splátek, kdy je společností Cofidis stanovena minimální výše splátky a dlužník si ji pak může navýšit dle svých aktuálních možností.

Zájemci si pak mohou k úvěru sjednat i pojištění, a to pro případ ztráty zaměstnání, dočasnou pracovní neschopnost, zbavení svéprávnosti či úmrtí.

Žádost o poskytnutí úvěru, podmínky jeho získání a potřebné doklady

Zájemce si může o Hotovostní půjčku zažádat buď prostřednictvím jednoduchého online formuláře, nebo na základě telefonátu na bezplatnou zákaznickou linku. Žádost o úvěr je prakticky ihned vyhodnocena, a pokud je rozhodnutí kladné, smlouva může být zaslána v písemné podobě na korespondenční adresu, v elektronické adrese na uvedený e-mail, nebo si ji zájemce může rovnou vytisknout, podepsat a odeslat zpět společnosti se všemi dalšími potřebnými doklady.

Pro možnost získání úvěru od společnosti Cofidis musí žadatel splňovat stanovené podmínky:

- občan České nebo Slovenské republiky s trvalým pobytem v ČR,
- plnoletost,
- doložitelnost příjmů,
- založený účet u kterékoliv bankovní instituce,
- bez negativních záznamů v registru dlužníků,
- platné a existující telefonní číslo.

Mezi potřebné doklady, které musí žadatel o úvěr doložit společnosti Cofidis, patří:

- oboustranná kopie občanského průkazu,
- kopie druhého dokladu totožnosti (např. rodný list, pas, řidičský průkaz),
- kopie měsíčního výpisu z bankovního účtu
- potvrzení příjmů, které musí být potvrzené zaměstnavatelem

V případě schválení půjčky a zaslání dvou podepsaných vyhotoveních smlouvy s kopiemi požadovaných dokladů, jsou finanční prostředky odeslány v bezhotovostní podobě na bankovní účet klienta do 24 hodin.

ESSOX s. r. o.

Základní informace společnosti

Společnost ESSOX s. r. o. (dále jen „ESSOX“) začala na českém nebankovním trhu působit již v roce 1993. Patří do dvou významných finančních skupin, a sice do Komerční banky a mezinárodní skupiny Société Générale.

Obrázek 4 - Logo ESSOX s. r. o.

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽÍ

Zdroj: www.essox.cz

Charakteristika úvěrového produktu Bezpečná půjčka

Společnost nabízí svým klientům neúčelový úvěr bez zajištění s názvem Bezpečná půjčka ve výši 15 000 Kč až 200 000 Kč s délkou splatnosti od 6 do 84 měsíců. Roční úroková sazba se pohybuje od 6,14 % p. a.

Žádost o poskytnutí úvěru, podmínky jeho získání a potřebné doklady

Zájemce si o úvěr může zažádat u finančních poradců Modré pyramidy stavební spořitelny, a. s., která je finančním zprostředkovatelem společnosti ESSOX. Na internetových stránkách Modré pyramidy je uvedeno o úvěrovém produktu i více informací.

Pro možnost získat tento spotřebitelský úvěr je potřeba splnit stanovené podmínky:

- plnoletá fyzická osoba a
- zajištěný trvalý zdroj příjmů.

Pro získání tohoto úvěru je třeba, aby žadatel předložil:

- dva doklady totožnosti (občanský průkaz a dále například řidičský průkaz, rodný list nebo cestovní pas) a
- potvrzení příjmů.

Za vyřízení Bezpečné půjčky nejsou účtovány žádné jednorázové ani měsíční poplatky a k úvěru lze sjednat pojištění schopnosti splácet, které je zdarma. Toto pojištění se vztahuje nejen na ztrátu zaměstnání, ale také na dlouhodobou pracovní neschopnost, trvalou invaliditu či úmrtí.

Home Credit, a. s.

Základní informace o společnosti

Společnost Home Credit a. s. (dále jen „Home Credit“) byla založena v roce 1997 a řadí se mezi přední poskytovatele spotřebitelských úvěrů v České republice. Její druhé místo v Indexu etického úvěrování z roku 2012 z ní činí dalšího důvěryhodného poskytovatele nebankovních úvěrových služeb.

Společnost, která patří do skupiny PPF a je členem České leasingové a finanční asociace a sdružení SOLUS, má ve své nabídce hotovostní spotřebitelské úvěry, možnost nákupu na splátky, úvěry na pořízení automobilu či konsolidaci půjček.

Obrázek 5 - Logo Home Credit, a. s.

Nejste na to sami

Zdroj: www.homecredit.cz

Charakteristika úvěrového produktu Hotovostní půjčka

Pro tuto práci byl zvolen úvěrový produkt s názvem Hotovostní půjčka poskytovaná v rozmezí od 10 000 Kč do 150 000 Kč. Spotřebitelský úvěr této společnosti se splácí měsíčně převodem z bankovního účtu nebo prostřednictvím poštovních poukázek a to v délce od 12 do 84 měsíců. Klient si může uzavřít pojištění v případě úmrtí, pracovní neschopnosti, ztráty zaměstnání či plné invalidity. Dále si může zažádat o změnu výše splátky, o odklad jedné splátky a při splnění určitých podmínek má také nárok na vrácení části úroků.

Žádost o poskytnutí úvěru, podmínky pro jeho získání a potřebné doklady

O poskytnutí tohoto úvěru může klient zažádat prostřednictvím online formuláře na internetových stránkách společnosti, telefonicky na bezplatné lince či na kterékoliv poště, kde je však výše úvěru limitována od 10 000 Kč do 40 000 Kč.

Podmínkou pro získání Hotovostní půjčky je:

- plnoletá fyzická osoba a
- zajištěný zdroj příjmu.

Pro úspěšné vyřízení půjčky je pak potřeba předložit následující doklady:

- dva doklady totožnosti a
- potvrzení příjmu.

Vyřízení úvěru je zdarma a pro jeho získání není vyžadováno ručení třetí osobou. V případě schválení úvěru je možné zvolit si mezi bezhotovostním vyplacením na bankovní účet klienta nebo hotovostním vyplacením na poště, a to až do výše 150 000 Kč. Zákonná lhůta na odstoupení od smlouvy o spotřebitelském úvěru činí 14 dnů, společnost však svým klientům nabízí prodlouženou lhůtu na zrušení uzavřené úvěrové smlouvy do 1 měsíce.

PROFI CREDIT Czech, a. s.

Základní informace o společnosti

Dalším významným poskytovatelem nebankovních úvěrových produktů je společnost PROFÍ CREDIT Czech, a. s. (dále jen „Profí Credit“), která je součástí finanční skupiny Profireal Group založené v roce 1994. V Indexu etického úvěrování se umístila na pátém místě.

Obrázek 6 - Logo PROFÍ CREDIT Czech, a. s.

Zdroj: www.proficredit.cz

Charakteristika úvěrového produktu Zaměstnanecký úvěr

Profí Credit svým klientům nabízí neúčelový Zaměstnanecký úvěr, který je určen pro plnoleté fyzické osoby se stálým měsíčním příjmem plynoucím nejen ze zaměstnání, jako je tomu u většiny jiných společností, ale také ostatní příjmy, mezi které můžeme zařadit starobní a invalidní důchody a příjmy z pobírání mateřských či rodičovských příspěvků. Úvěrový rámec je pak od 10 000 do 166 000 Kč s dobou splatnosti 12 až 48 měsíců. Na svých internetových stránkách společnost neuvádí žádné informace o výši úrokové sazby. Zájemce o úvěr se tuto informaci dozví prostřednictvím online kalkulatoru, ve kterém si zvolí požadovanou výši úvěru a dobu splácení. Případně mu výši úrokové sazby sdělí pracovníci společnosti na pobočce nebo prostřednictvím telefonní linky. Roční úroková sazba se pohybuje od 32,65 % p. a.

Žádost o poskytnutí úvěru, podmínky pro jeho získání a potřebné doklady

Klienti společnosti Profí Credit si mohou o úvěr zažádat stejně jako u předchozích společností prostřednictvím online formuláře, telefonicky nebo navštívením pobočky. Další možností je volba osobní návštěvy proškoleného úvěrového poradce u klienta.

Žadatel o úvěr musí splnit několik podmínek, mezi které se řadí:

- dosažení věku 18 let,
- pravidelný měsíční příjem a
- trvalý pobyt na území ČR.

V případě, že má klient více než 70 let nebo má nízkou bonitu⁵, je vyžadován ručitel.

Pro vyřízení žádosti o poskytnutí úvěru je třeba doložit doklady:

- kopie občanského průkazu a
- potvrzení příjmu (od zaměstnavatele, případně kopie důchodového výměru apod.).

⁵ bonita = schopnost splácet

Provident Financial, s. r. o.

Základní informace o společnosti

Společnost Provident Financial, s. r. o (dále jen „Provident“), která je členem významné mezinárodní finanční skupiny IPF (International Personal Finance), má dlouholetou historii. Byla založena již v roce 1880 ve Velké Británii, v České republice však působí až od roku 1997. Během 15 let svého působení na českém nebankovním trhu se Provident umístil na prvním místě v Indexu etického úvěrování vydaného společností Člověk v tísni v roce 2012.

Obrázek 7 - Logo Provident Financial, s. r. o.

Zdroj: www.provident.cz

Charakteristika úvěrového produktu

Provident svým klientům nabízí neúčelový úvěr bez ručitele či jakéhokoliv jiného zajištění, od 4 000 Kč do 80 000 Kč, a to v hotovostní nebo bezhotovostní podobě. Délka splácení se liší dle výše úvěru a je stanovena na 45, 60 a 100 týdnů. V případě, že by si zájemce o úvěr zvolil možnost hotovostního vyplacení, mohl by peněžní prostředky získat nejpozději do dvou dnů a to i o víkendu. Obchodnímu zástupci by pak týdně splácel stanovenou výši splátky. Pokud by se klient rozhodl pro bezhotovostní formu úvěru, peníze by obdržel nejpozději do 13 kalendářních dnů ode dne uzavření smlouvy a splácel by v týdenních intervalech převodem z bankovního účtu. Samozřejmě je zde možnost domluvy se svým obchodním zástupcem i na jiné frekvenci splátek, kdy dlužník nemusí každý týden předávat či posílat stanovenou splátku, ale může zaplatit například na čtyři týdny dopředu. Tím se vyvaruje opoždění splátky. Roční úroková sazba, výše RPSN a poplatky spojené s úvěrem jsou závislé na délce splácení. Údaje o těchto jejich vývoji jsou znázorněny v Tabulce 2.

Tabulka 2 - RPSN, úroková sazba a poplatky dle délky splácení, Provident Financial, s.r.o.

Délka splácení (v týdnech)	RPSN (v %)	Roční úroková sazba (v %)	Poplatky (v % z poskytnutého úvěru)	
			Hotovostní půjčka	Bezhotovostní půjčka
45	76,35	21,90	46,97	0
60	67,70	20,50	51,83	0
100	53	19,70	59,50	0

Zdroj: Standardní informace o spotřebitelském úvěru společnosti Provident, vlastní úprava

V případě nákladů na úvěr je pro klienta určitě výhodnější bezhotovostní forma úvěru, kdy nemusí platit poplatky za hotovostní režim splátek a zaplatí tak celkově nižší dlužnou částku. Většina žadatelů o půjčku však nemůže čekat a potřebuje finanční hotovost v co možná nejkratší době, a tak se poplatkům za hotovostní režim splátek nemůže vyhnout.

Žádost o poskytnutí úvěru, podmínky jeho získání a potřebné doklady

Klient si může o půjčku zažádat buď prostřednictvím online formuláře, nebo telefonicky na zákaznické lince. Poté jej navštíví obchodní zástupce společnosti, sepiše s ním žádost o úvěr a v případě, že dojde ke schválení, může mu ihned vyplatit požadovanou částku úvěru. Pokud si ovšem zájemce zvolí zaslání peněz v bezhotovostní podobě, jsou mu zaslány nejpozději do 13 kalendářních dní. Pro vyřízení úvěru je pak potřeba předložit:

- průkaz totožnosti,
- potvrzení příjmů a
- potvrzení o trvalém bydlišti (například nájemní smlouva).

7 Komparace získaných informací o nebankovních úvěrových produktech

Posledních pár let byl na nebankovní společnosti vyvíjen nátlak ze strany široké veřejnosti a mnohé z nich začaly nabízet úvěry za přehlednějších a zřetelnějších podmínek, než jak je tomu u bank. V současné době můžeme dokonce najít takového nebankovního poskytovatele úvěru, který půjčuje peněžní prostředky levněji než jakákoliv jiná banka. Přesto jsou mezi těmito společnostmi stále zřetelné rozdíly v parametrech úvěru, převážně pak ve výši úrokové sazby a roční procentní sazby nákladů. Nejnížší úrokovou sazbu nabízí společnost ESSOX, a to již od 6,14 % p. a., hned za ní je pak společnost Cetelem s 6,9 % p. a. Naopak nejvyšší úroková sazba je u Zaměstnaneckého úvěru od společnosti Profi Credit začínající na 32,65 % p. a.

Další odlišností, která lze u vybraných šesti společností zaznamenat, je frekvence splátek. Provident má jako jediná společnost nastavený týdenní výběr splátek. Minimální doba splatnosti je 45 týdnů a maximální pak 100 týdnů, tedy necelých 24 měsíců. Ráda bych zde podotkla, že klient se může s obchodním zástupcem společnosti Provident dohodnout na individuálním plánu četnosti splátek. Může se rozhodnout pro měsíční splátky, kdy by zaplatil čtyřnásobek týdenní splátky, která mu byla vyměřena. V takovémto případě je však nezbytné uhradit potřebný počet splátek dopředu, aby nedocházelo k prodávám s úhradou závazku. Další odlišností této společnosti od ostatních, je hotovostní režim splátek, který se vztahuje k hotovostní půjčce a jedná se o náklady spojené s osobním výběrem splátek obchodním zástupcem Providentu.

Co se týče poplatků spojených s poskytnutím úvěru a vedením úvěrového účtu, spousta společností od nich v současné době upouští. Pouze u Providentu je zpoplatněný hotovostní režim splátek, jehož princip jsem popsala výše.

Pro lepší přehlednost a možnost snazšího porovnání jednotlivých spotřebitelských úvěrů mezi sebou jsou získané údaje shrnuty v Tabulce 3 a Tabulce 4.

Tabulka 3 - Porovnání nebankovních úvěrových produktů

Název společnosti	Nabízený úvěrový produkt	Min výše úvěru	Max výše úvěru	Roční úrok. sazba	Zajištění úvěru
Cetelem	Osobní půjčka	20 000 Kč	200 000 Kč	od 6,9 %	NE
Cofidis	Hotovostní úvěr	20 000 Kč	90 000 Kč	24 %	NE
ESSOX	Bezpečná půjčka	15 000 Kč	200 000 Kč	od 6,14 %	ANO
Home Credit	Hotovostní půjčka	10 000 Kč	150 000 Kč	od 10,36 %	NE
Profi Credit	Zaměstnanecký úvěr	10 000 Kč	166 000 Kč	od 32,65 %	ANO
Provident	Půjčka Provident	4 000 Kč	80 000 Kč	od 19,70 %	NE

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4 - Porovnání nebankovních úvěrových produktů (pokračování)

Název společnosti	Název úvěr. Produktu	Min doba splatnosti	Max doba splatnosti	Frekvence splátek	Poplatky (v Kč)
Cetelem	Osobní půjčka	6 měsíců	84 měsíců	měsíčně	0
Cofidis	Hotovostní úvěr	1 měsíc	52 měsíců	měsíčně	0
ESSOX	Bezpečná půjčka	6 měsíců	84 měsíců	měsíčně	0
Home Credit	Hotovostní půjčka	12 měsíců	84 měsíců	měsíčně	0
Profi Credit	Zaměstnanecký úvěr	12 měsíců	84 měsíců	měsíčně	0
Provident	Půjčka Provident	45 týdnů	100 týdnů	týdně	od 1 879 ⁶

Zdroj: vlastní zpracování

⁶ Poplatky spojené s úvěrem se u společnosti Provident platí pouze u hotovostní formy vyplacení. U převedení peněžních prostředků na bankovní účet klienta se neplatí žádná částka.

8 Základní informace o klientovi

Jednotlivé úvěrové produkty, jež mají v nabídce vybrané nebankovní společnosti, budou hodnoceny pro konkrétního klienta. Základní informace o něm spolu s jeho požadavky jsou uvedeny v této kapitole. Na jejich základě pak budou sestavena kritéria potřebná k vyhodnocení optimální varianty úvěru.

Základní informace o klientovi jsou shrnuty v níže přiložené Tabulce 5.

Tabulka 5 - Základní informace o klientovi

JMÉNO, PŘÍJMENÍ	DAVID PAVLÁSEK
POHLAVÍ	Muž
DATUM NAROZENÍ	11. 7. 1979
VZDĚLÁNÍ	střední odborné s maturitou
NÁRODNOST	Česká
RODINNÝ STAV	Svobodný
TYP BYDLENÍ	Pronájem
ZAMĚSTNÁNÍ	zaměstnán v soukromém sektoru
PRACOVNÍ POMĚR	HPP
MĚSÍČNÍ PŘÍJEM	31 000 Kč
POČET VYŽÍVOVANÝCH DĚTÍ	0
DALŠÍ ZÁVAZKY	2 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pan Pavlásek si hodlá půjčit finanční prostředky na nákup elektroniky. Rozhodl se zažádat o spotřebitelský úvěr u nebankovní společnosti. Mezi základní parametry spotřebitelského úvěru, o který bude žádat, patří:

- celková výše úvěru 80 000 Kč;
- délka splácení 24 měsíců;
- neúčelový úvěr;
- bezhotovostní forma vyplacení úvěru;
- pravidelné měsíční splátky;
- co možná nejnižší měsíční splátka;
- co nejkratší termín vyplacení peněžních prostředků;
- možnost opakovatelného čerpání úvěru.

9 Výběr kritérií

Spotřebitelské úvěry od vybraných nebankovních společností budou hodnoceny podle následujících kritérií, která byla zvolena po konzultaci s klientem a jsou dle jeho i mého uvážení důležitá pro posouzení neoptimálnější varianty.

Tabulka 6 - Stanovená kritéria a jejich charakteristika

Kritérium	Označení	Jednotka	Povaha	Kvantifikovatelnost
Délka splácení	K1	měsíc	minimalizační	kvantitativní
Výše roční úrokové sazby	K2	%	minimalizační	kvantitativní
Výše RPSN	K3	%	minimalizační	kvantitativní
Výše měsíční splátky	K4	Kč	minimalizační	kvantitativní
Doba vyplacení úvěru	K5	den	minimalizační	kvantitativní
Opakovatelné čerpání úvěru	K6	ano/ne	minimalizační	kvalitativní

Zdroj: vlastní zpracování

Prvním kritériem je délka splácení poskytnutého úvěru. Žadatel by rád splácel dlužnou částku 2 roky, tedy 24 měsíců. Dalšími kritérii jsou úroková sazba a RPSN, u nichž je žádoucí co možná nejnižší výše. Neméně důležitá je i výše měsíční splátky. Klient by rád obdržel finanční prostředky v co nejkratším čase, tudíž je dalším kritériem doba vyplacení úvěru. Posledním kritériem pak je jeho opakovatelné čerpání.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že všechna kritéria jsou minimalizační povahy a pět z nich je kvantitativních, což umožňuje použít metodu váženého součtu (WSA) a metodu TOPSIS. Co se týče kritéria opakovatelného čerpání úvěru je toto kritérium jako jediné kvalitativní a je tedy nutné jej převést na číselnou hodnotu, kdy jsem postupovala dle následující stupnice:

- ano = 1,
- ne = 2.

Před zahájením hodnocení jednotlivých variant spotřebitelských úvěrů bude potřeba převést všechna minimalizační kritéria na kritéria maximalizační.

10 Stanovení vah kritérií

Pro stanovení vah kritérií byla zvolena bodovací metoda, kdy se každému kritériu přiřadí určitý počet bodů dle jeho důležitosti pro rozhodovatele a následně se stanoví na základě aritmetického průměru jejich váha. Pan Pavlásek je schopen rozdělit celkový počet 100 bodů mezi jednotlivá kritéria podle toho, jak jsou pro něj významná. Tento proces nazýváme tzv. Metfesselovou alokací.

V níže přiložené tabulce je uveden počet bodů, které rozhodovatel přiřadil jednotlivých kritériím a stanovené váhy.

Tabulka 7 - Stanovení vah kritérií

Kritérium	Body	Váhy
K1 - Doba splácení	10	0,10
K2 - Výše roční úrokové sazby	17	0,17
K3 - Výše RPSN	25	0,25
K4 - Výše měsíční splátky	30	0,30
K5 – Doba vyplacení úvěru	8	0,08
K6 – Opakovatelné čerpání úvěru	10	0,10
CELKEM	100	1

Zdroj: vlastní zpracování

Váhy z Tabulky 7 budou použity pro výpočet a stanovení optimální varianty na základě zvolených metod.

11 Vícekriteriální hodnocení variant

V předchozí kapitole byly stanoveny váhy pro jednotlivá kritéria, a v tomto okamžiku je tedy možné přistoupit k hodnocení variant. Jak jsem již uvedla, v této práci budou aplikovány dvě metody, pro které jsou potřebné kardinální informace. Metoda WSA se řadí mezi metody relativně jednoduché na výpočet. Metoda TOPSIS je sice náročnější, ale její výsledek bývá mnohem přesnější. Pro výpočet lze použít buď aplikaci SANNA, která byla vyvinuta na fakultě informatiky a statistiky Vysoké školy ekonomické v Praze, nebo se výpočty provedou ručně. Ve své práci jsem využila tabulkový procesor MS Excel a software SANNA byl pak použit jako doplněk pro ověření správnosti výpočtů.

11.1 Vstupní data

Před zahájením samotných výpočtů je potřeba zjistit a zkontrolovat všechna potřebná vstupní data, od kterých se bude hodnocení odvíjet. Uvedené údaje u jednotlivých společností k úvěrové částce 80 000 Kč jsem získala převážně z online kalkulaček společností, které jsou k dispozici na jejich internetových stránkách. Pouze společnost ESSOX žádné podrobnější údaje o spotřebitelském úvěru Bezpečná půjčka na svých webových stránkách neposkytuje, a bylo tedy třeba se obrátit na finančního poradce Modré pyramidy, která je zprostředkovatelem tohoto úvěru.

Tabulka 8 - Vstupní data

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6
Cetelem	24	8,9	9,27	3651	5	1
Cofidis	24	15	15	3843	1	1
ESSOX	24	17,21	18,66	3966	2	1
Home Credit	36	16,93	18,4	2872	2	2
Profi Credit	24	32,92	38,36	4594	1	1
Provident	23,4	19,7	53	5021	13	2

Zdroj: vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno v kapitole 9, všechna kritéria jsou minimalizační, a tudíž i všechny jejich hodnoty. Pro další výpočty je třeba tyto parametry upravit a převést na maximalizační. Výchozí hodnotou pro převod bývá vždy nejhorší hodnota v daném sloupci, od které se postupně odečítají všechny ostatní hodnoty daného kritéria.

V Tabulce 9 jsou uvedeny výsledné hodnoty.

Tabulka 9 - Modifikace vstupních dat

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6
Cetelem	12	24,02	43,73	1370	8	1
Cofidis	12	17,92	38	1178	12	1
ESSOX	12	15,71	34,34	1055	11	1
Home Credit	0	15,99	34,6	2149	11	0
Profi Credit	12	0	14,64	427	12	1
Provident	12,6	13,22	0	0	0	0

Zdroj: vlastní výpočty

Poslední operací, která předchází samotnému užití zvolených metod pro hodnocení daných variant je test dominovanosti, který jsem zjistila na základě zadání vstupních dat do softwaru Sanna, který uvedené hodnoty vyhodnotil následovně:

Tabulka 10 - Test dominovanosti

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6	Test
Cetelem	24	8,9	10,36	2105	5	1	Nedominovaná
Cofidis	24	24	24	4139	1	1	Nedominovaná
ESSOX	24	17,21	18,66	3966	2	1	Dominovaná
Home Credit	36	17,08	18,6	2329	2	2	Nedominovaná
Profi Credit	24	32,84	38,25	3014	1	1	Dominovaná
Provident	23,4	19,7	53	5021	13	2	Nedominovaná
Váhy	0,10000	0,10000	0,25000	0,30000	0,08000	0,17000	

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného vidíme, že ze šesti společností, které byly vybrány pro hodnocení optimální varianty spotřebitelského úvěru, jsou nedominované pouze čtyři, a sice Cetelem, Cofidis, Home Credit a Provident. Zbývající dvě společnosti jsou na základě testu dominovanosti dominantní a z dalších výpočtů budou tedy vyřazeny, jelikož se jedná o nejhůřší varianty a není tedy důvod nad nimi dále polemizovat.

11.2 Metoda váženého součtu – WSA

Metoda váženého součtu je založena na maximalizaci užítku a pracuje s kardinálními informacemi. Jedná se o poměrně jednoduchou metodu pro stanovení pořadí variant. Toto zjednodušení však s sebou přináší jednu z hlavních nevýhod, jelikož se předpokládá pouze lineární funkce užítku.

V prvé řadě je vhodné sestavit si základní kritériální matici $Y = (y_{ij})$, která obsahuje upravená vstupní data, a je doplněna o stanovené váhy a také o ideální a bazální variantu každého kritéria.

Tabulka 11 - Kritériální matice Y, metoda WSA

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6
Cetelem	12	10,8	43,73	1370	8	1
Cofidis	12	4,7	38	1178	12	1
Home Credit	0	2,77	34,6	2149	11	0
Provident	12,6	0	0	0	0	0
Váhy	0,10000	0,10000	0,25000	0,30000	0,08000	0,17000
Ideální varianta	12,6	10,8	43,73	2149	12	1
Bazální varianta	0	0	0	0	0	0

Zdroj: výpočty

Na základě dat z Tabulky 11 sestavíme normalizovanou kritériální matici $R = (r_{ij})$ pomocí vzorce (8).

Tabulka 12 - Kritériální matice R, metoda WSA

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6	Užitek
Cetelem	0,95238	1,00000	1,00000	0,63751	0,66667	1,00000	0,85982
Cofidis	0,95238	0,43519	0,86897	0,54816	1,00000	1,00000	0,73091
Home Credit	0,00000	0,25648	0,79122	1,00000	0,91667	0,00000	0,71474
Provident	1,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,10000
Váhy	0,10000	0,10000	0,25000	0,30000	0,08000	0,17000	

Zdroj: vlastní výpočty

Podle výsledného užítku jednotlivých variant z Tabulky 11 je můžeme seřadit sestupně od nejvyšší hodnoty po hodnotu nejnižší. Ta varianta, která dosáhne maximální hodnoty užítku je vyhodnocena jako nejlepší varianta.

Tabulka 13 - Výsledná pořadí dle metody WSA

Společnost	Výsledné pořadí
Cetelem	1
Cofidis	2
Home Credit	3
Provident	4

Zdroj: vlastní výpočty

Maximální hodnoty užítka dosáhla varianta spotřebitelského úvěru u společnosti Cetelem (0,85982) a umístila se tedy na prvním místě. Dále následuje společnost Cofidis (0,73091), Home Credit (0,71474) a na posledním místě se pak umístila společnost Provident (0,10000), u níž je spotřebitelský úvěr pro klienta nejméně výhodný. Nejdůležitějším kritériem pro p. Pavláška je měsíční splátka úvěru, kterou má tato společnost nejvyšší (5021 Kč). Rovněž má i nejvyšší sazbu RPSN.

11.3 Metoda TOPSIS

Principem metody TOPSIS je minimalizace vzdálenosti od ideální varianty a maximalizace vzdálenosti od bazální varianty. Pro zahájení výpočtů musíme znát všechny kritériální hodnoty a mít k dispozici i váhy pro jednotlivá kritéria. U této metody je nezbytné pracovat s maximalizačním typem kritérií, se kterým jsem pracovala již u metody váženého součtu (viz Tabulka 9).

Z modifikovaných vstupních údajů sestavíme normalizovanou kritériální matici R podle vzorce (10).

Tabulka 14 - Kritériální matice R, metoda TOPSIS

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6
Cetelem	0,56773	0,89258	0,64805	0,48796	0,44105	0,57735
Cofidis	0,56773	0,38844	0,56313	0,41957	0,66158	0,57735
Home Credit	0,00000	0,22893	0,51275	0,76541	0,60645	0,57735
Provident	0,59612	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000

Zdroj: vlastní výpočty

Normalizovanou kritériální matici R je potřeba převést na váženou kritériální matici Z. Tento krok se učiní tak, že se všechny hodnoty daného kritéria, uspořádané do sloupců, vynásobí příslušnou váhou.

Tabulka 15 - Vážená kritériální matice Z, metoda TOPSIS

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6
Cetelem	0,05677	0,15174	0,16201	0,14639	0,03528	0,05774
Cofidis	0,05677	0,06603	0,14078	0,12587	0,05293	0,05774
Home Credit	0,00000	0,03892	0,12819	0,22962	0,04852	0,05774
Provident	0,05961	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000
Váhy	0,10000	0,17000	0,25000	0,30000	0,08000	0,10000
Ideální varianta	0,05961	0,15174	0,16201	0,22962	0,05293	0,05774
Bazální varianta	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000	0,00000

Zdroj: vlastní výpočty

Jako další, a poslední krok, následuje určení ideální (d_{i+}) a bazální (d_{i-}) varianty a výpočet relativního ukazatele vzdálenosti (c_i) jednotlivých variant od bazální varianty z vážené kritériální matice Z. Jednotlivé varianty se pak seřadí sestupně od nejvyšší hodnoty relativního ukazatele po hodnotu nejnižší.

Tabulka 16 - Ideální a bazální varianta, relativní ukazatel vzdálenosti a výsledná pořadí - metoda TOPSIS

Společnost	d_i^+	d_i^-	c_i	Výsledné pořadí
Cetelem	0,08513	0,28018	0,76696	1
Cofidis	0,13627	0,22222	0,61988	3
Home Credit	0,13208	0,27634	0,67660	2
Provident	0,32884	0,05961	0,15346	4

Zdroj: vlastní výpočty

Na základě hodnocení metodou TOPSIS se na prvním místě umístila společnost Cetelem, jejíž relativní ukazatel vzdálenosti od bazální varianty dosáhl nejvyšší hodnoty (0,76696). Druhé místo získala společnost Home Credit (0,67660) následovaná společností Cofidis (0,61988) a na posledním místě se pak umístila společnost Provident, jejíž spotřebitelský úvěr byl vyhodnocen jako nejméně výhodný.

11.4 Výsledná pořadí

Pořadí jednotlivých variant spotřebitelských úvěrů byla stanovena pomocí dvou použitých metod. V této fázi je potřeba určit na základě výsledků metody váženého součtu a metody TOPSIS nejlepší, tzv. kompromisní, řešení.

Větší důležitost přikládám metodě TOPSIS, která je sice náročná na výpočet, ale poskytuje přesnější výsledek než metoda váženého součtu, která předpokládá pouze lineární funkci užitku a v průběhu výpočtu vyřazuje nejhorší kritériální hodnotu. Pro stanovení výsledného pořadí jsem se rozhodla rozdělit body mezi zvolené metody a stanovit jejich váhy.

Tabulka 17 - Bodování a stanovení vah u zvolených metod

Metoda	Body	Váhy
WSA	4	0,4
TOPSIS	6	0,6
Celkem	10	1

Zdroj: vlastní výpočty

V Tabulce 18 jsou uvedena výsledná kompromisní pořadí nebankovních společností, která byla stanovena na základě vah z předchozí tabulky.

Tabulka 18 - Výsledná pořadí variant

Společnost	WSA	TOPSIS	Průměr	Pořadí
Cetelem	1	1	1	1
Cofidis	2	3	2,6	3
Home Credit	3	2	2,4	2
Provident	4	4	4	4

Zdroj: vlastní výpočty

Z výše uvedené tabulky lze vyčíst, že na prvním místě se umístila společnost Cetelem, u níž je spotřebitelský úvěr pro klienta nejvýhodnější. U této společnosti činí pravidelná měsíční splátka 3 651 Kč, na rozdíl od nejméně výhodného úvěrového produktu nabízeného společnostmi Provident, kde by klient splácel o 1 370 Kč více. Cetelem má rovněž nejnižší hodnotu roční úrokové sazby a RPSN. Druhé místo obsadila společnost Home Credit, u které by klient splácel 2 872 Kč měsíčně s délkou splácení 36 měsíců. Na třetím místě se pak umístila společnost Cofidis, u níž vychází výše měsíční splátky na 3843 Kč.

Společnosti ESSOX a Profi Credit byly na základě testu dominovanosti z výpočtů vyloučeny, jelikož se jedná o takové varianty, které pro klienta nejsou výhodné.

12 Porovnání spotřebitelských úvěrů u nebankovních společností s úvěry u bank

V následující kapitole se zaměřím na shrnutí výhod a nevýhod spotřebitelských úvěrů u nebankovních společností, z nichž některé dosáhly přehlednějších a srozumitelnějších podmínek získání úvěru, než jak je tomu u jejich konkurentů z bankovního sektoru. Pro porovnání úvěrů poskytovaných nebankovními společnostmi s těmi od bank, jsem se rozhodla aplikovat metodu WSA.

12.1 Výhody a nevýhody nebankovních spotřebitelských úvěrů

K výhodám úvěrů poskytovaných nebankovními společnostmi beze sporu patří snazší a rychlejší získání potřebných finančních prostředků. Zájemce tak může získat peněžní prostředky již do pár hodin od podání žádosti. Její podání je rovněž snazší než u bank, většinou postačí vyplnit online formulář nebo zatelefonovat na bezplatnou zákaznickou linku. Pokud se potenciální žadatel o úvěr rozhodne pro oslovení nebankovní společnosti, která v této oblasti dodržuje zásady etického úvěrování a její jméno je na trhu dobře zavedeno, může získat i výhodnější úvěrový produkt než u bankovní instituce.

Mezi hlavní hrozby skrývající se v rámci nebankovního trhu, patří nereseriovní poskytovatelé či zprostředkovatelé spotřebitelských úvěrů. Jedná se o tzv. úvěrové predátory, které jsem zmínila již v teoretické části této práce. Je třeba si uvědomit, že se v nebankovním sektoru nachází daleko více společností poskytujících úvěry, než v tom bankovním. Kromě hrstky společností, jež se řadí mezi bezpečné a seriovní, působí na trhu tisíce dalších, menších poskytovatelů úvěrů. Ti peněžní prostředky nabízejí mnohdy i za lichvářských podmínek a zneužívají tak tíživé finanční situace potenciálního dlužníka, který peněžní prostředky potřebuje co nejdříve. Ba co víc, nebankovní sektor nad sebou nemá dostatečný dozor, jež by nebezpečí hrozící spotřebiteli eliminoval. Česká obchodní inspekce, která nad tímto sektorem dohlíží, má na starosti i jiné rizikové oblasti na českém trhu, aby ochránila práva spotřebitele. Vzhledem k velkému počtu registrovaných poskytovatelů či zprostředkovatelů úvěrů v rámci českého nebankovního trhu má ČOI nedostatek inspektorů. Další nevýhodou spojenou s nebankovními úvěry mohou být i mnohonásobně vyšší úroková míra a roční

procentní sazba nákladů než u bankovních institucí, které mají nebankovní společnosti mnohdy nastavené na vysokých hodnotách.

12.2 Porovnání úvěrových produktů od bankovních a nebankovních společností

Na otázku, zda je výhodnější spotřebitelský úvěr od bankovní či nebankovní společnosti, jsem se rozhodla odpovědět i pomocí srovnání úvěrových produktů od bankovních a nebankovních společností mezi sebou na základě vícekritériálního rozhodování za jistoty. Zvolila jsem metodu TOPSIS. Pro hodnocení jsem vybrala první dvě nejlepší nebankovní společnosti na základě předchozího hodnocení a dvě bankovní společnosti dle vlastního výběru. Jedná se o Českou spořitelnu, a. s. (dále jen „Česká spořitelna“) a Komerční banku, a. s. (dále jen „Komerční banka“). V minulosti se dalo všeobecně říci, že výhodnější úvěrové produkty nabízejí banky, ale v současné době se do popředí dostávají silné a stabilní nebankovní společnosti, jež svým zákazníkům nabízejí mnohdy i výhodnější parametry spotřebitelského úvěru včetně jeho získání, které je u bank někdy i velmi problematické a zdlouhavé.

Nejprve krátce zrekapituluji základní informace o společnostech Cetelem a Home Credit a následně pak stručně charakterizuji zvolené bankovní instituce a úvěrové produkty, které nabízejí včetně podmínek jejich získání.

Společnost Cetelem byla představena již v Kapitole 5, v níž bylo všech šest zvolených společností stručně prezentováno. Charakterizován byl rovněž jejich úvěrový produkt spolu s podmínkami jeho získání. Jen pro připomenutí uvedu, že společnost Cetelem byla založena v roce 1996 a v současné době patří k jedné z největších nebankovních společností s významným postavením na českém trhu. V rámci Indexu etického úvěrování, vydávaného institucí Člověk v tísni, se umístila na třetím místě. Druhé místo pak obsadila společnost Home Credit, která na českém trhu poskytuje spotřebitelské úvěry od roku 1997. Společnost Cofidis působí na českém nebankovním trhu od roku 2004 a v Indexu etického úvěrování se umístila na čtvrtém místě. Všechny tři společnosti nabízejí neúčelový spotřebitelský úvěr, Cetelem do výše 200 000 Kč, Home Credit pak do 150 000 Kč a společnost Cofidis pak do částky 90 000 Kč.

První vybraná bankovní společnost, Česká spořitelna, je největší bankou na českém trhu, jež má dlouholetou tradici, a sice od roku 1825. Je členem společnosti Erste Group, která se řadí mezi přední poskytovatele finančních služeb v rámci střední a východní Evropy. V soutěži Fincentrum získala ocenění Banka roku 2013 a Nejdůvěryhodnější banka roku 2013, které získala poprvé v roce 2004. Svým klientům nabízí neúčelový spotřebitelský úvěr s úrokovou sazbou od 9,6 % ročně. Úvěr poskytuje od 30 000 Kč do neomezené výše, kdy se pak banka řídí potřebami klienta a jeho schopnosti dostát svým závazkům. Splátky jsou v měsíční periodicitě a splácet lze až 10 let. Pokud banka úvěr schválí, klient za zpracování úvěru zaplatí 800 Kč. Zájemce, který se rozhodne pro úvěr od České spořitelny, má možnost od smlouvy odstoupit do 60 dní od jejího uzavření. Dále má jistotu rychlého zaslání peněz na bankovní účet a může si splátky přizpůsobit dle svých potřeb, například snížit či zvýšit až o 50 %. V případě potřeby lze v průběhu roku i dvakrát odložit splátku, to je však možné pouze při řádném splácení, jinak o tuto možnost klient přijde.

Komerční banka se řadí v rámci České republiky na přední místa mezi bankovními společnostmi. Je součástí Sociétés Générale, významné mezinárodní finanční skupiny. Komerční banka, jejíž existence se datuje již do roku 1990, se specializuje na retailové, podnikové a investiční bankovníctví. V roce 2011 získala prestižní ocenění Banka roku, které obhájila i následující rok. Svým klientům nabízí Osobní úvěr na cokoliv od 30 000 Kč do 2 500 000 Kč, s maximální dobou splatnosti 72 měsíců. Klient má možnost hradit měsíční splátku ke dni, který mu nejlépe vyhovuje a předčasné splacení úvěru není nijak zpoplatněno. Za vyřízení úvěru si však společnost účtuje poplatek 490 Kč. Pro úspěšné vyřízení Osobního úvěru žadatel potřebuje dva doklady totožnosti, a to potvrzení o příjmu buď od svého zaměstnavatele, nebo v případě OSVČ⁷ daňové přiznání za poslední zdaňovací období. V tomto případě je však nutné doložit i potvrzení o zaplacení daně. Nevýhodou spotřebitelského úvěru od Komerční banky může být ta skutečnost, že klient, který si o tento úvěr zažádá, musí splácet z běžného účtu vedeného u této bankovní společnosti. Pokud má tedy žadatel účet vedený u jiné banky, je nutné, aby si jej zřídil i u Komerční banky.

Třetí bankovní společností, kterou jsem zařadila do hodnocení spotřebitelských úvěrů, je Air bank, která je, stejně jako Home Credit, členem finanční a investiční skupiny PPF. Na českém trhu nabízí své produkty a služby od konce roku 2011 a jedná

⁷ OSVČ = osoba samostatně výdělečně činná

se tedy o poměrně novou banku. Air bank svým zákazníkům nabízí Půjčku na cokoliv od 5 000 Kč do 600 000 Kč. Doba splatnosti se pohybuje od 6 do 96 měsíců. Je určena pro osoby starší 18 let a vyřízení půjčky je zcela zdarma. Může si ji zřídit buď stávající klient, nebo zcela nový zákazník, kterému je zdarma založen běžný účet, na který jsou finanční prostředky vyplaceny a přes který se pak úvěr splácí. Zájemce o úvěr bude potřebovat občanský průkaz, druhý doklad totožnosti, výpis z účtu za poslední tři měsíce a dále pak potvrzení o výši příjmů nebo důchodový výměr v případě, že o úvěr žádá starobní či invalidní důchodce. Žádost o úvěr může být podána buď osobně na pobočce banky, nebo přes online formulář na internetových stránkách společnosti.

Pro porovnání spotřebitelských úvěrů u bankovních i nebankovních společností jsem se rozhodla použít velmi používanou metodu váženého součtu (WSA).

V Tabulce 19 jsou uvedena výsledná pořadí úvěrů od hodnocených společností spolu s hodnotami užiteků. Průběžné výpočty včetně vstupních dat, stanovených kritérií a jejich vah či testu dominovanosti jsou uvedeny v Příloze 1 až 6.

Tabulka 19 - Užitek a výsledná pořadí

Společnost	Užitek	Výsledné pořadí
Cetelem	0,66083	1
Cofidis	0,41040	4
Home Credit	0,46000	3
Komerční banka	0,64295	2
Air Bank	0,28441	5

Zdroj: vlastní výpočty

Z provedeného hodnocení metodou WSA vyplývá, že první místo získala nebankovní společnost Cetelem (0,66083), která nabízí klientovi neoptimálnější úvěr i v porovnání se zvolenými bankovními společnostmi. Na druhém místě se umístila pak Komerční banka, jejíž hodnota užitku dosáhla o trochu nižší hodnoty (0,64295) než u vítězné společnosti. Třetí příčku získala opět nebankovní společnost Home Credit (0,46000) následovaná společností Cofidis (0,41040). Na posledním místě se pak umístila Air Bank, která nabízí nejméně výhodný spotřebitelský úvěr a jejíž hodnota užitku dosáhla nejnižší hodnoty (0,28441).

Na základě testu dominovanosti, který je uveden v Příloze 4, vyplynulo, že dominovanou variantou je spotřebitelský úvěr od České spořitelny a nebyla tedy do výpočtů zahrnuta.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo stanovení optimální varianty spotřebitelského úvěru pro konkrétního klienta, který by tak nejlépe odpovídal jeho požadavkům. Pro zjištění, který z nabízených úvěrů vybraných nebankovních společností je pro klienta nejvhodnější, jsem použila dvě metody z vícekritériálního rozhodování za jistoty, a sice metodu WSA a metodu TOPSIS.

Cílů, které měla tato práce splnit, bylo dosaženo prostřednictvím dvou částí mé bakalářské práce. V první části je obsažena charakteristika spotřebitelských úvěrů a důležitých pojmů, které se s touto problematikou pojí. Jedná se především o úrokovou míru a roční procentní sazbu nákladů (RPSN), které vypovídají o výhodnosti nabízeného úvěru. Neméně důležité jsou i platná legislativa České republiky vztahující se k poskytování či zprostředkovávání úvěrů a dohlížející instituce nad nebankovním sektorem, kterou je Česká obchodní inspekce. Druhá část práce obsahuje analýzu šesti zvolených nebankovních společností, které jsem vybrala na základě Indexu etického úvěrování, který byl vydán v roce 2012 společností s názvem Člověk v tísní. Zároveň se jedná o nejznámější nebankovní instituce, které poskytují v České republice spotřebitelské úvěry.

Dříve, než bylo možné začít se samotným hodnocením nabízených úvěrových produktů, bylo potřeba určit klienta, který bude žádat o poskytnutí spotřebitelského úvěru a stanovení jeho požadavků. Po tomto kroku bylo již možné přistoupit k samotnému porovnávání variant a zvolit pro mého klienta tu nejvýhodnější.

Nejprve bylo zapotřebí stanovit kritéria, na jejichž základě se jednotlivé varianty hodnotily a přiřadit jim váhy. Nejdůležitějším kritériem s nejvyšší vahou byla měsíční splátka úvěru. Po určení kritérií a stanovení jejich vah se jednotlivé varianty vyhodnocovaly na základě dvou metod vícekritériálního rozhodování. Zvolila jsem metodu váženého součtu (WSA) a metodu TOPSIS.

Na základě provedených výpočtů podle obou hodnotících metod, je nejoptimálnějším spotřebitelským úvěrem Půjčka na cokoli od společnosti Cetelem. Naopak nejhorší možnou variantou je půjčka od Providentu, kde je vysoká úroková sazba a rovněž také roční procentní sazba nákladů. Z výpočtů byly vyřazeny na základě testu dominovanosti celkem dvě nebankovní společnosti, a sice ESSOX a Profi Credit.

Varianty těchto společností jsou totiž dominovanými variantami a můžeme je tedy rovnou vyloučit.

V závěru praktické části jsem se zaměřila na shrnutí výhod a nevýhod spotřebitelských úvěrů u společností působících na českém nebankovním trhu. Následně jsem pak porovнала nebankovní úvěry od společností Cetelem, Home Credit a Cofidis které se v rámci hodnocení neoptimálnějšího úvěru umístily na prvních třech místech, spolu s úvěry od bank. Zvolila jsem Českou spořitelnu, Komerční banku a Air Bank. Z výsledků pak vyplynulo, že optimální úvěr nabízí nebankovní společnost Cetelem následovaná Komerční bankou, u níž je spotřebitelský úvěr méně výhodný. Třetí a čtvrté místo obsadily opět nebankovní společnosti a Air Bank se pak umístila na posledním místě. Jako dominantní variantou se ukázal být neúčelový spotřebitelský úvěr od bankovní společnosti Česká spořitelna, který dosahoval ve většině kritérií horších hodnot. V tomto případě se prokázalo, že nebankovní společnosti mohou nabízet výhodnější spotřebitelský úvěr než samotná banka.

Závěrem bych dodala, že je pouze na samotném zájemci, pro kterou finanční společnost se rozhodne. V současné době se v nebankovním sektoru vyskytují společnosti, které se čím dál tím více přibližují standardům běžných u bank. Jak bylo prokázáno v Kapitole 12, některé nebankovní společnosti mohou nabízet i úvěry s podobnými parametry jako banka. Zájemce by však v žádném případě neměl podceňovat informace potřebné pro zhodnocení výhodnosti nabízeného úvěru před podpisem smlouvy. Měl by být seznámen s výší úrokové sazby, roční procentní sazbou nákladů, poplatky spojenými s poskytnutím úvěru či vedením úvěrového účtu, výší měsíční splátky a v neposlední řadě také s celkovou částkou, o kterou poskytnutý úvěr přeplatí. Přestože by některé banky mohly zlepšit podmínky a důležité parametry svých úvěrových produktů, jsou stále více bezpečné než nebankovní společnosti. Ve své práci jsem se již zmiňovala o úvěrových predátorech, kterých na českém nebankovním trhu přibývá. Jejich cílem je dosáhnout co nejvyššího zisku, kdy zneužívají tíživé finanční situace dlužníka a snaží se na něm vydělat co možná nejvíce.

Summary

The purpose of this work is to compare the consumer loans in Czech non-banking companies and choose the best one for the specific client. This work can be also understood as a recommendation or advice to potential applicants for consumer loans.

The aim of this thesis was achieved in two steps. The first one is a theoretical part which contains the characteristics of basic terms used in the area of consumer loans. The most important indicators are interest rate and annual percentage rate of charge (ARP). There is also a description of Czech non-banking sector and authority, which it oversees. The last chapter of this part contains basic terms used in the area of multi – criteria decision making methods.

The second step for achieving the aim is to analyze the market of non – banking consumer loans in Czech Republic. I've decided to choose six companies that adhere to the principles of ethical lending and ranked in the Index of ethical lending issued by the People in Need organization. The beginning of this part contains a description of the non – banking companies and credit products which they offer. In the following chapter is briefly introduced the selected client and his possibilities and requirements which are necessary to build evaluation criteria and their weights.

The other section of the thesis is focused on the evaluation of consumer loans. I used two methods – WSA method and TOPSIS method. The results of both using methods show that the optimal consumer loan comes from Cetelem which offers the lowest interest rate, ARP rate, and therefore, the consumer loan is required to pay for the loan the lowest amount.

Equally important part of this paper is to summarize the advantages and disadvantages of consumer loans provided by non-bank companies and their comparison with credit products at banks. For this comparison, I decided to reuse the methods of multi-criteria decision making, namely TOPSIS method. The results show that the optimal consumer loan come from Cetelem.

In conclusion this study is to provide recommendations to applicants for a consumer loan.

Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

- [1] CIPRA, T. (2005). *Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou*. Praha: Ekopress.
- [2] DVOŘÁK, P. (1999). *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde.
- [3] FIALA, P. (2013). *Modely a metody rozhodování*. Praha: Economia.
- [4] FRIEBELOVÁ, J. & KLICNAROVÁ J. (2007). *Rozhodovací modely pro ekonomy*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.
- [5] MEJSTRÍK, M., PEČENÁ, M. & TEPLÝ, P. (2008). *Základní principy bankovníctví: Basic principles of banking*. Praha: Karolinum.
- [6] POLOUČEK, S. a kol. (2006). *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck.
- [7] PETRÁŠKOVÁ, V. & HORVÁTHOVÁ Z. (2010). *Vybrané kapitoly z finanční gramotnosti*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta.
- [8] RADOVÁ, J., DVOŘÁK, P. & MÁLEK, J. (2005). *Finanční matematika pro každého*. Praha: Grada Publishing.
- [9] REVENDA, R., MANDEL, M., KODERA, J., MUSÍLEK, P., DVOŘÁK, P. & BRADA, J. (2008). *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha: Management Press.
- [10] ŠENKÝŘOVÁ, B. a kol. (1998). *Bankovníctví II*. Praha: Grada Publishing.
- [11] TRIANTAPHYLLOU, E. (2000). *Multi – Criteria Decision Making Methods: A Comparative Study*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Internetové zdroje

- [12] Air Bank [online]. In AirBank [cit. 2015-08-22]. Dostupné z WWW:
<https://www.airbank.cz/cs/>
- [13] BusinessCenter.cz. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání [online]. In BusinessCenter.cz Zákony [cit. 2015-01-14]. Dostupné z WWW:
<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/cast1.aspx#par6>
- [14] Cetelem [online]. In Cetelem.cz cz [cit. 2015-03-08]. Dostupné z WWW:
<https://www.cetelem.cz/osobni-pujcka/>
- [15] Cofidis [online]. In Cofidis [cit. 2015-03-19]. Dostupné z WWW:
<http://www.cofidis.cz/>
- [16] Česká leasingová a finanční asociace. ČLFA se představuje [online]. In ČLFA.cz [cit. 2015-01-15]. Dostupné z WWW: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=1>
- [17] Česká leasingová a finanční asociace. Charakteristika spotřebitelského úvěru [online]. In ČLFA.cz Spotřebitelské úvěry [cit. 2015-01-03]. Dostupné z WWW:
<http://www.clfa.cz/index.php?textID=48>
- [18] Česká obchodní inspekce. Než si vezmete spotřebitelský úvěr [online]. In ČOI.cz Pro spotřebitele [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW:
<http://www.coi.cz/cz/spotrebitel/prava-spotrebitelu/spotrebiteleske-uvery/>
- [19] Česká obchodní inspekce. Zprostředkovatelé úvěrů i věřitelé spotřebitele stále klamou [online]. In ČOI.cz Pro média [cit. 2015-01-16]. Dostupné z WWW:
<http://www.coi.cz/zprostredkovatele-uveru-i-veritele-spotrebitele-stale-klamou-nc1321/>
- [20] Česká spořitelna. Spotřebitelský úvěr [online]. In Česká spořitelna.cz [cit. 2015-07-25]. Dostupné z WWW: <https://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/spotrebitelesky-uver/o-produktu-d00019691>
- [21] Člověk v tísni. Index etického úvěrování [online]. In Člověkvtisni.cz. [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <http://www.clovekvtisni.cz/cs/socialni-prace/socialni-integrace/index-etickeho-uverovani>
- [22] ESSOX [online]. In Essox.cz [cit. 2015-03-15]. Dostupné z WWW:
<https://www.essox.cz>

- [23] Home Credit [online]. In Homecredit.cz [cit. 2015-02-20]. Dostupné z WWW: <https://www.homecredit.cz/vyhodna-pujcka>
- [24] Komerční banka. Osobní úvěr [online]. In Komerční banka.cz [cit. 2015-07-25]. Dostupné z WWW: <http://www.kb.cz/cs/lide/obcane/pujcky/penize-na-cokoliv/pujcka-bez-rizika-osobni-uver.shtml>
- [25] Ministerstvo financí České republiky (2010). Věřitelé [online]. In mfcz.cz Soukromý sektor [cit. 2014-12-21]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcz.cz/cs/soukromy-sektor/regulace/spotrebitelsky-uver/veritele>
- [26] Ministerstvo průmyslu a obchodu (2013). Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 43/2013 Sb. [online]. In mpo.cz [cit. 2015-01-04]. Dostupné z WWW: <http://www.mpo.cz/dokument85042.html>
- [27] Modrá Pyramida [online]. In Modrapyramida.cz [cit. 2015-03-15]. Dostupné z WWW: <https://www.modrapyramida.cz/produkty/pujcky-na-cokoli/pujcky-na-cokoliv/bezpecna-pujcka>
- [28] Naše peníze (2009). Půjčky a úvěry – přehled nebankovních společností. Kde si rozhodně nepůjčovat [online]. In Našepenize.cz Úvěry. [cit. 2014-12-26]. Dostupné z WWW: <http://www.nasepenize.cz/pujcky-a-uvery-prehled-nebankovnich-spolecnosti-kde-si-rozhodne-nepujcovat-5908>
- [29] Peníze.cz (2013). Kdo vám dá fěr půjčku? Může to být i nebankovní společnost [online]. In Peníze.cz Půjčky [cit. 2015-01-11]. Dostupné z WWW: <http://www.penize.cz/spotrebitelske-uvery/259631-kdo-vam-da-fer-pujcku-muze-to-byt-i-nebankovni-spolecnost>
- [30] Profi Credit [online]. In Proficredit.cz [cit. 2015-06-12]. Dostupné z WWW: <https://www.pujcka-kazdemu.cz/>
- [31] Provident [online]. In Provident.cz [cit. 2015-03-25]. Dostupné z WWW: <https://www.provident>

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Index etického úvěrování	24
Obrázek 2 - Logo Cetelem ČR, a. s.	26
Obrázek 3 - Logo Cofidis, s. r. o.	28
Obrázek 4 - Logo ESSOX s. r. o.....	30
Obrázek 5 - Logo Home Credit, a. s.	32
Obrázek 6 - Logo PROFI CREDIT Czech, a. s.	34
Obrázek 7 - Logo Provident Financial, s. r. o.....	36

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Výsledky kontrol spotřebitelských úvěrů v roce 2014	13
Tabulka 2 - RPSN, úroková sazba a poplatky dle délky splácení, Provident Financial, s.r.o.....	37
Tabulka 3 -Porovnání nebankovních úvěrových produktů.....	39
Tabulka 4 - Porovnání nebankovních úvěrových produktů (pokračování)	39
Tabulka 5 - Základní informace o klientovi	40
Tabulka 6 - Stanovená kritéria a jejich charakteristika.....	41
Tabulka 7 - Stanovení vah kritérií	42
Tabulka 8 - Vstupní data.....	43
Tabulka 9 - Modifikace vstupních dat	44
Tabulka 10 - Test dominovanosti	44
Tabulka 11 - Kriteriaální matice Y, metoda WSA	45
Tabulka 12 - Kriteriaální matice R, metoda WSA	45
Tabulka 13 - Výsledná pořadí dle metody WSA	46
Tabulka 14 - Kriteriaální matice R, metoda TOPSIS	47
Tabulka 15 - Vážená kriteriaální matice Z, metoda TOPSIS	47
Tabulka 16 - Ideální a bazální varianta, relativní ukazatel vzdálenosti a výsledná pořadí - metoda TOPSIS	48
Tabulka 17 - Bodování a stanovení vah u zvolených metod	49
Tabulka 18 - Výsledná pořadí variant.....	49
Tabulka 19 - Užitek a výsledná pořadí	54

Seznam příloh

Příloha 1: Stanovená kritéria a jejich charakteristika

Příloha 2: Stanovení vah kritérií

Příloha 3: Vstupní data

Příloha 4: Test dominovanosti

Příloha 5: Kriteriaální matice Y

Příloha 6: Kriteriaální matice R

Příloha 7: Vzor Úvěrové smlouvy (Home Credit)

Příloha 8: Vzor úvěrové smlouvy (Cetelem)

Přílohy

Příloha 1: Stanovená kritéria a jejich charakteristika

Kritérium	Označení	Jednotka	Povaha	Kvantifikovatelnost
Délka splácení	K1	měsíc	minimalizační	kvantitativní
Výše roční úrokové sazby	K2	%	minimalizační	kvantitativní
Výše RPSN	K3	%	minimalizační	kvantitativní
Výše měsíční splátky	K4	Kč	minimalizační	kvantitativní
Doba vyplacení peněz	K5	den	minimalizační	kvantitativní
Opakované čerpání úvěru	K6	ano/ne	minimalizační	kvalitativní

Příloha 2: Stanovení vah kritérií

Kritérium	Body	Váhy
K1 – Doba splácení	10	0,10
K2 – Výše roční úrokové sazby	17	0,17
K3 - Výše RPSN	25	0,25
K4 – Výše měsíční splátky	30	0,30
K5 – Doba vyplacení peněz	8	0,08
K6 – Opakované čerpání úvěru	10	0,10
CELKEM	100	1

Příloha 3: Vstupní data

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6
Cetelem	24	8,9	9,27	3651	5	1
Cofidis	24	15	15	3843	1	1
Home Credit	36	16,93	18,4	2872	2	1
Česká spořitelna	24	18,39	21,58	4029	2	2
Komerční banka	24	8,1	9,1	3644	2	2
Air Bank	24	14,9	15,97	3849	1	2

Příloha 4: Test dominovanosti

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6	Test
Cetelem	24	8,9	9,27	3651	5	1	Nedominovaná
Cofidis	24	15	15	3843	1	1	Nedominovaná
Home Credit	36	16,93	18,4	3966	2	1	Nedominovaná
Česká spořitelna	24	18,39	21,58	4029	2	2	Dominovaná
Komerční banka	24	8,1	9,1	3644	2	2	Nedominovaná
Air Bank	24	14,9	15,97	3849	1	2	Nedominovaná

Příloha 5: Kriteriační matice Y

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6
Cetelem	12	8,03	9,13	198	0	1
Cofidis	12	1,93	3,4	6	4	1
Home Credit	0	0	0	977	3	1
Komerční banka	12	8,83	9,3	205	3	0
Air Bank	12	2,03	2,43	0	4	0
Váhy	0,10000	0,10000	0,25000	0,30000	0,08000	0,17000
Ideální varianta	12	8,83	9,3	977	4	1
Bazální varianta	0	0	0	0	0	0

Příloha 6: Kriteriační matice R

Společnost	K1	K2	K3	K4	K5	K6	Užitek
Cetelem	1,00000	0,90940	0,98172	0,20266	0,00000	1,00000	0,66083
Cofidis	1,00000	0,21857	0,36559	0,00614	1,00000	1,00000	0,41040
Home Credit	0,00000	0,00000	0,00000	1,00000	0,75000	1,00000	0,46000
Komerční banka	1,00000	1,00000	1,00000	0,20983	0,75000	0,00000	0,64295
Air Bank	1,00000	0,22990	0,26129	0,00000	1,00000	0,00000	0,28441
Váhy	0,10000	0,10000	0,25000	0,30000	0,08000	0,17000	

Příloha 8: Vzor úvěrové smlouvy (Cetelem)

CETELEM ČR, a.s., Kralupy 5/3208, 150 00 Praha 5, IČ 25055623, elektronické spojení na eMailové adrese 100 000 000 Kč, jedná klávesou přetiskem počítačů je poskytovatel úvěrů, zapsán v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddělení II, vložka 4338, sídly klientů - tel: 257 080 150, fax: 257 080 111, fax: 257 080 128, e-mail: cetelem@cestelem.cz, http://www.cetelem.cz

Cetelem
ZELENÁ PRO VAŠE PLÁNY

ŽÁDOST/SMLOUVA O POSKYTNUTÍ ÚVĚRU

(Návrh na uzavření smlouvy ve smyslu § 43a Občanského zákoníku v platném znění)

č.

A) KLIENT/KA: JÁ NĚ PODEPSANÝ/Á

Příjmení a jméno

Rodné číslo*

Adresa bydliště

Tel./mobil

Číslo bankovního účtu

Ručitel/Partner

Datum narození

Prodejce, jehož prostřednictvím je sjednán úvěr mezi klientem a společností CETELEM ČR, a.s.

Obchodní firma/jméno a příjmení

Sídlo/místo podnikání

IC

Název a adresa prodejny

B) POSKYTNUTÝ ÚVĚR

Prodejní cena předmětu financování	Kč	Předmět financování
Přímá platba	Kč	Termín dodání nejpozději:
<small>(platba prodejci klientem v den podpisu žádosti/smlouvy)</small>		
Výše čerpání úvěru	Kč	Počet měsíčních splátek
		Datum 1. splátky nejdříve k 15. 200... Termín splátek je 15. den v měsíci.
Výše měsíční splátky	Kč	Způsob splácní: ☐ bankovním převodem ☐ bankovním inkasem ☐ složenkou
		<small>platí pro B) a B1)</small>
Cena úvěru	Kč	RPSN
		RPSN je stanovena v souladu se zák. č. 321/2001 Sb., je platná pro měsíční interval splácní a odpovídá čerpání úvěru k 15. dni v měsíci.
Proještění: ☐ 2,99 % ze splátky úvěru (jmen. plat a tvrdá likvidita, plat pracovní neochopnost) ☐ 5,99 % ze splátky úvěru (jmen. plat a tvrdá likvidita, plat pracovní neochopnost, zřetla zaměstnaní) ☐ bez proještění		

B1) ÚVĚROVÁ KARTA

Žádné, aby mě společnost CETELEM ČR, a.s. zabránila do uzavření žádosti o poskytnutí úvěrového rámce, poskytnu mi jej až do výše 100 000,- Kč a vydala úvěrovou kartu na mé jméno. Bunu na vědomí, že má žádost bude posuzována na základě údajů uvedených v této žádosti o poskytnutí úvěru a přílohou jeho splácní, (B) že v případě, kdy po vyhodnocení aktuální situace ne bude možno vyhovět mé žádosti v plném rozsahu, má společnost CETELEM ČR, a.s. změnit navrhovanou výši úvěrového rámce na jin stanovenu nižší výši, (B) že na poskytnutí úvěrového rámce a vydání karty není právní nárok a při posouzení žádosti není CETELEM ČR, a.s. vložena žádnou lhůtu, a (B) že to platí i když úvěrový rámec, jakž i poskytnutí karty a čerpání úvěru jsem prostřednictvím, se bude řídit aktuálními Všeobecnými úvěrovými podmínkami CETELEM ČR, a.s. (MÚP). Zavazují se splácní čerpaný úvěr a přibude náklady v pravidelných měsíčních splátkách ve sjednané výši. Výše měsíční splátky: min. 5 % z čistého čistého Komentář čerpaní (bez čerpaní se společnými podmínkami splácní, viz výše; č. účtu) k poslednímu pracovnímu dni v kalendářním měsíci, zaokrouhleno na celé desetileté nahoru, nejméně však 500 Kč. Termín splácní je 10. den v měsíci. Proještění: 2,99 % ze splátky úvěru. Základní měsíční úroková sazba platná ke dni podpisu žádosti/smlouvy v %: 1,78. Měsíční poplatek za odeslání výpisu z účtu v Kč: 36. Roční poplatek za vedení karty v Kč: 150 (jmen. rokz daně).

C) PROHLÁŠENÍ KLIENTA

Já, níže podepsaný/á klient/ka prohlašuji, že jsem se seznámil/á se Všeobecnými úvěrovými podmínkami CETELEM ČR, a.s. (jako jen VÚP), které jsou nedílnou součástí této Žádosti/Smlouvy, souhlasím s nimi bez výhrad a žádných, aby mě společnost CETELEM ČR, a.s. poskytnu mi za podmínek uvedených v této Žádosti/Smlouvě tak, že financování službu utváří přímo na bankovní účet prodejce na základě mého poskytnutí Žádosti o financování. Žádost o financování má být účinností ke dni jejího doručení CETELEM ČR, a.s. za podmínky mého písemného potvrzení předání financování. Bunu na vědomí, že ustanovení odůvodněná od VÚP uvedená v této smlouvě, se uplatní prioritně. Poskytnutí finančních služeb je dle zák. č. 235/2004 Sb. o ochotnosti od DPH. Pro případ, že v části B) a) nebo B1) je zvoleno proještění, prohlašuji, že jsem se seznámil/á s aktuální platnými úvěrovými podmínkami smlouvanými se společností CETELEM ČR, a.s. a POJIŠTĚNOU GARDI PROVIA, a.s. a s jejich Všeobecnými úvěrovými podmínkami viz www.zaliken.cz, souhlasím s nimi, uplatňuji podmínky pro proještění a svým podpisem s nimi výhradně souhlasím v rozsahu odpovídajícím mé volbě. Bunu na vědomí, že částka uvedená v položce "proještění" je zahrnuta do splátek úvěru a je určena k úhradě pojistného. Prohláším, že jsem mladší 64 let, jsem dle svého vědomí zdravý/á, nejsem v pravidelné lékařské péči nebo pod pravidelným lékařským dohledem v důsledku zřejmého chronického onemocnění s trvalými zdravotními kříž, nejsem poživatelem zdravotního, lékárenského ani jiného invalidního důchodu, nejsem v pracovní neochopnosti a za uplynulých 12 měsíců jsem nebyl/á v pracovní neschopnosti déle než 30 po sobě jdoucích dní, že proještění je oprávněn požadovat údaj o mém zdravotním stavu za účelem řešení pojistných událostí do § 50 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě, že zprávu lékařskou, lékařskou nebo budou zloumat můj zdravotní stav za účelem řešení pojistných událostí, pozitivní mluvímeš, včetně potvrzení výpisů ze zdravotních dokumentací, a to i pro případ smrti. Dále prohlašuji, jsem i pojistný/á i pro případ zhrubnutí zaměstnání, že k datu podpisu této smlouvy nejsem zaměstnaný/á pracovním poměru na dobu určitou a byl/á jsem zaměstnaný/á v pracovním poměru nepřetržitě již v předchozích 124 měsících, nejsem ve zkušební době, nedávám/á jsem ani ní nebyla/á dána výpověď z pracovního poměru, nezdržuji/á jsem okamžitě pracovní poměr ani ní nebyl/á zrušen za strany zaměstnavatele a neobdržel/á jsem od něj ani jám mu nezadal/á nářem na skončení pracovního poměru dohodou. Je-li mluvímeš úvěrová karta, bunu na vědomí, že proještění dle části B1) zahrnuje i proještění pro zrušení úvěrové karty. Pro případ, že nepůjčuji/á v průběhu trvání proještění platnost smlouvy pro proještění dle části B1), nebo proještění pro další řízení nezvolím, bunu na vědomí, že jsem pojistný/á a pro zrušení úvěrové karty. V takovém případě bude k úhradě pojistného určena částka ve výši 1 % ze sjednané měsíční splátky. CETELEM ČR, a.s. je oprávněnou, případně obměňovou, osobou pro případ plnění z pojistných událostí.

D) ŽÁDOST O FINANCOVÁNÍ

Klient/ka a prodejce podpisem této Žádosti/Smlouvy prohlašují, že, není-li výše v části B) stanoveno datum pozdějšího dojednání, má se za to, že předmět financování byl došlo klientovi/ce dnem jeho/jejího podpisu Žádosti/Smlouvy.

E) SOUHLAS SE ZPRACOVÁNÍM OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Souhlasím, aby společnost CETELEM ČR, a.s.: (i) zpracovala v rámci své osobní údaje (jako je třeba rozhodnutí úřadů), které jsem již sdělil/á nebo sdělím, a které tato společnost získala (získává) součástí se Žádostí, uzavřením a plněním či nepřijetím smlouvy o úvěru; (ii) údaje uvedené v osobním dotazníku Žádosti o úvěr; (iii) získala informace o mé osobě, o životnosti a platnosti mobilu (zahrnuje) informace o pozici a rozsahu předchozího poskytnutí úvěrů; (iv) jsou také k poskytnutí úvěru (nebo o další to platí úvěru), a to z nezávislého databáze vedené SOLLIS, z údajů v síťovém přenosovém systému, IČ 69346925 (www.sollis.cz), jakž i CETELEM ČR, a.s. těmto. Bunu na vědomí, že další informace o podmínkách zpracování svých osobních údajů, platných k dnešnímu dni, jsou uvedeny na www.zaliken.cz a v platných VÚP.

F) ZAJIŠTĚNÍ SPLNĚNÍ ZÁVAZKŮ (jako § 524 a násled. občanského zákoníku)

Klient/ka postupuje společně s CETELEM ČR, a.s. každou svou jedinou povinností (prosta/plate) za svým aktuálním, jakž i budoucím zaměstnavatelem, a to ve výši, do níž lze dle občanského soudního řádu provést exekuce za nejd. Dohoda nabude účinnosti dnem, kdy se klient/ka dostane do prodlužení se splácním úvěru dle části B), příj. B1), po dobu delší než 1 měsíc. Od okamžiku, kdy bude zaměstnavatel oznámeno nabytí účinnosti této dohody o postupu při pohledávce, je klient/ka zmocňuje a přikazuje mu používat se různými prostředky ve výši splátek postupovat pohledávky na bankovní účet určený CETELEM ČR, a.s., již tímto uděluje plnou moc k jejich příj. Klient/ka bunu na vědomí, že není oprávněn/á tento příkaz zrušit a jako kdy jeho/její příkaz zaměstnavatel po uzavření smlouvy o úvěru budou neplatné. Tato dohoda se vztahuje i na klienty/ky, kteří byli zaměstnanými, kteří zemřeli v budoucnu, a nář se až okamžikem úplného splácní zájmového úvěru, včetně jeho přibudeš (jmen. úrok, splátky, smlouva poskytl). Klient/ka souhlasí, aby, náklady spojené s provedením exekuce za nejd. zaměstnavatel i smlouva jeho/její nejd. CETELEM ČR, a.s. s tímto zájmem souhlasí.

* Fakturální údaj ** Případný nesouhlas nářu vyjádří písemně

V dne

CETELEM ČR, a.s.

V dne

razítko a podpis prodejce/oprávněné osoby

V dne

podpis Klienta

PROHLÁŠENÍ RUČITELE/PARTNERA

Prohlašuji, že souhlasím s výše uvedenou žádostí klient/ky o poskytnutí úvěru a s VÚP, dle, že společně a nerozdílně s klientem/kou uzavředu zavedu se smlouvou o úvěru dle části B), příj. B1), včetně přibudeš a dále prohlašuji, že pro případ prodání a přímého účtu zavedu klient/ky postupují CETELEM ČR, a.s. každou svou jedinou povinností za svým zaměstnavatelem ve stejném rozsahu a za stejných podmínek, jako klient/ka dle části F) a výšeji souhlas v rozsahu uvedeném v části E).

V dne

CETELEM ČR, a.s.

V dne

podpis ručitele/partnera

Vyhovolení určené CETELEM ČR, a.s.